

לעצמך השמועה

אחרון תלמידיו של גאון ישראל
מֵרֵן הַחֲזוֹן-אִישׁ, הַגָּאון רבי יחזקאל
ברטלר זצ"ל, הלך השבוע לעולמו
וחתם את דור הדולים ומשקים
מתורת רבם של ישראל • תלאות
הדרך של הגר"י ובן דודו מפולין
העשנה להונגריה שרוצה להסגיר
אותם והתחכום בזכותו נמלטו
וניצלו חייהם • קטעים משיחה
שהעניק לפני שנים ספורות,
במהלכה עמד על דרכו ומשנתו
הפלאית של מורו ורבו החזון איש
• היה דבר ה' אל יחזקאל | 10

אורים וצלות

הרב זמיר כהן | הרב בן ציון נורדמן | דוד חכם
מרדכי רוט | הרב צוראל קריספל | יצחק שינפלד
דוד רוזנטל | הרב אריאל למברג | שרה פכטר

בבד

קיימת העוצמה!

פעצמה שלי בכוח התודעה

חודש אדר בכוח התודעה:

סדנת
שיח אישי
אורטל אביזמר
הדיבור הכי צפוף לתת המודע!
18:30-21:30

סדנת
דיוק עסקי
פנינה סורסקי
להרוויח כמה שאת שווה!
11:00-14:00

מסיבת
פורים
הוצאה מרתקת של אליהו שירי
מופע מרהיב של האמנית:
חדה לוי
19:30-23:30

כרטיס משולב
במבצע

לרכישה חייגי: 0722-722-777

מונפורט פארק

מחפשים לצאת ליום כיף חוויתי ומהנה? קחו מקל, קחו תרמיל, ובואו אלינו לגליל...

פארק אקסטרים ייחודי | מסלול קארטינג | מסלולי רייזרים בגליל המערבי

מתחם קמפינג ללינה והתכנסויות | בריכת שחייה קיצית עם נוף לאגם

פארק טרמפולינות - JUMP | מתחם אחלקרח | מסעדה שף כשרה

סגירת האטרקציות לפעילות מופרדת

פארק אגם מונפורט שבגליל המערבי, מעניק לכם שילוב מושלם של טבע, אטרקציות, אקשן, אתרים היסטוריים ואוכל גלילי מפנק.

חבילות משתלמות לקבוצות!

LAKEMONFORT.CO.IL 04-8875902

חובת העבודה

לעבוד? לא רק האדם הבודד מתבטל מיצרנות, אלא כל האומה היהודית מבטלת שביעית מחייה ואינה מרויחה ומשתכרת? והשאלה הפשוטה היא מה חשיבות הבטלה, של אי העבודה?

אפשר לדון בשאלה הזו בפרשיות רבות בהן מוזכרת מצוות השבת, אבל התמיהה מגיעה לשיא בפרשתנו. משום שכאן מלמדת התורה שחובת השביתה גדולה אפילו מבניית המשכן. זה לא רק שהשבת דוחה את מלאכת החולין, אלא אפילו מלאכת שמים, בניית הבית לה' נדחת מפני השבת.

והשאלה עולה ומתבקשת מה ערך השביתה? מדוע באמת גוברת על המעשה העצום של הקמת המשכן – היצירה שיקרה בעיני הקב"ה יותר מכל דבר ותופסת בתורה חמש פרשיות רצופות?

למען האמת, השאלה הרבה יותר מעניינת: ההלכה קובעת שחובת השביתה בשבת מופנית רק כלפי יהודים, אבל לגוי אסור לשבות. זאת המצווה היחידה (מלבד לימוד תורה) שאסור לגוי לעשות אותה. מותר לו להניח תפילין, לשים מזוזה על הדלת, להימנע מבשר בחלב, אבל אסור לו לשבות.

אנו מקפידים כל כך על הלכה זו, עד שאדם שעובר תהליך גיור ולכן מרגיל עצמו לקיים מצוות, מקפיד לעשות מלאכה קטנה בכל שבת עד שעובר את הגיור בפועל, כדי שלא ישבות בעורו גוי.

בטעם איסור המלאכה כתוב רש"י דבר מדהים: מה פתאום לבזוז יום שלם מעשיית מלאכה! לחיות זה לעשות משהו, יש לנו חובה כלפיה הטבע לשכלל ולפתח אותו, ואין שום הצדקה עבור גוי שאינו חייב לשמור שבת, לבזוז סתם שביעית מהחיים.

סנהדרין נח,ב: אמר ריש לקיש: גוי ששבת חייב מיתה, שנאמר [אחרי המבול] 'יום ולילה לא ישבותו'. אמר רבינא אפילו ב[יום] שני בשבת [אסור לשבות] – רש"י: לא תימא שלא לכוון לשבות בשבת שהוא יום שביתה לישראל או אחד בשבת ששבותים בו הנוצרים [ונראה כעבודה זרה], אלא מנוחה בעלמא קאסר להו, שלא יבטלו ממלאכה ואפילו יום שאינו בר שביתה.

[חשוב לציין את דברי החתם סופר שם שמותר לגוי לשבות במטרה להועיל לעבודתו. כגון שרוצה לנוח כדי לצבור כוח לחזור ולעבוד למחרת השביתה. שכן אז שביתתו היא לשם עבודה ולא לשם מנוחה. אולם אסור לו לשבות באותה מטרה כמו יהודי, רק בשביל עצם השביתה, "מנוחה שלמה"].

והשאלה מתעצמת: למה הגויים נולדו לעבוד והיהודים לנוח?

יש בדיחה יהודית ששמעתי מיהודי קשיש כשהייתי בשכונת פורט לודרדייל בפלורידה שבארה"ב על גשר המיתרים בכניסה לירושלים: ראש העיר ירושלים רצה מאוד לבנות את הגשר וביקש הצעת מחיר מכמה קבלנים. קבלן ערבי הגיש הצעה של מיליון דולר. כשהוא מסביר את פרטי ההצעה, "שליש חומר, שליש עבודה והשאר רווח". קבלן סיני הגיש הצעה יותר יקרה: מיליון וחצי

לגיל פנסיה הוא זכאי לבחור לפרוש ולקחת את כספי הפנסיה שנצברו עבורו, אך רשאי להמשיך לעבוד הלאה ומדי שנה עובר בדיקות רפואיות ופורש בהתאם למצבו התפקודי. תומכי הגישה הזו טוענים כי חוק הפרישה הוא ארכאי ואינו רלוונטי בימינו. הוא נוצר בקיסרות הגרמנית בשנת 1889, כאשר תוחלת החיים עמדה על גיל 50 ורוב העובדים לא הגיעו לגיל פרישה. כיום, תוחלת החיים במדינות המתקדמות מתקרבת לגיל 85 וכך יוצא שעובדים נזרקים מהעבודה באמצע החיים כשהם בשיא כושרם הגופני ומאבדים את כבודם ואת סדר היום שלהם. ואולם גישת התורה היא קיצונית הרבה יותר. לפי הגישה היהודית אין מושג כזה של פרישה מעבודה. יהודי לא מסיים תפקיד, הוא לא גומר מסלול. בהגיע העובד לגיל פנסיה הוא עובר לעבודה אחרת, קלה המתאימה לגילו, כדי שיוכל להמשיך לעבוד עד הרגע האחרון שמסוגל לכך.

כך קובעת התורה בפרשת בהעלותך לגבי הלויים שעובדים במלאכת משא המשכן ומוכרחים לפרוש מהמלאכה הפיזית המייגעת בגיל חמישים:

במדבר ח: ומבן חמישים שנה ישוב מצבא העבדה... ושרת את אחיו באהל מועד לשמור משמרת.

הלוי לא מפסיק לעבוד, אלא עובר הסבה לתפקיד אחר בתוך המערכת. הוא עוזב את משא הכלים שאינו מתאים אחרי גיל 50 ועובר להדריך את הצעירים ולהוות עבורם מקור של השראה. כך דברי המשנה באבות: "בן חמישים לעצה" ומבאר הברטנורא שהכוונה היא למעבר הלויים המבוגרים למתן עצה לצעירים. כמו כן הוא ממשיך לעבוד בתור שוער, עבודה שמתאימה לבני הגיל המבוגר.

וכך פוסק הרמב"ם כלי המקדש ג,ח: וזה [הפרישה הכפויה] אינו אלא בזמן שהיו נושאים המקדש [המשכן] ממקום למקום ואינו מצווה נוהגת לדורות. אבל לדורות אין הלוי נפסל בגיל ... אלא בקול, כשיתקלקל קולו מרוב זקנה [לפי תפקוד אישי]... ויראה לי שאינו נפסל אלא לומר שירה אבל יהיה מן השוערים.

והתפיסה הזו לגבי חשיבות המלאכה, אינה נוגעת רק למלאכת המשכן, אלא לכל עבודה באשר היא. נשים לב שבכל פעם שמצווה התורה על השבת, מקפידה להקדים את חובת העבודה ביום חול:

וכפי שמחדד זאת אבות דרבי נתן כא: גדולה היא מלאכה שכשם שנצטוו ישראל על השבת, כך נצטוו על המלאכה, שנאמר: 'ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך'. שם כא: שמעיה אומר 'אהוב את המלאכה' - מלמד שיהא אדם אוהב את המלאכה [מעריך ומבין את חשיבותה] ... רבי יהודה בן בתירא אומר: מי שאין לו מלאכה לעשות [כגון שפרש מהעבודה] מה יעשה? אם יש לו חצר חרבה או שדה חרבה, ילך ויתעסק בה [ובלבד שלא יישב בטל]... ר' טרפון אומר: אין אדם מת אלא מתוך הבטלה.

וכאן עולה השאלה לגבי השבת, מדוע מצווה התורה את ההיפך הגמור ובמשך שביעית מהחיים אסור

ד"ר אהרן נויבירט היה רב בברלין לפני המלחמה. כשהנאצים עלו לשלטון ורוחות הסכנה החלו לנשב בעוצמה, הוא קיבל ממלכת הולנד אישור מגורים לבני משפחתו והם ברחו לאמסטרדם. אולם גם הולנד נכבשה בידי הנאצים ויהודי המדינה הובלו לסלקציות ולכבשנים.

משפחת נויבירט נמלטה לתוך עליית גג נטושה ובמשך שלוש שנים לא יצאו ממנה או ניגשו לחלון. זאת הייתה סכנת נפשות שהשכנים ההולנדים ילשינו עליהם לנאצים. באחת השבתות חלה אבי המשפחה ונזקק לתרופה. ילדיו יצרו קשר עם המחתרת ההולנדית והם הבריחו לו את התרופה לתוך עליית הגג. האבא טעם את התרופה, אך היא הייתה מרה מאוד והוא לא רצה לקלקל את שמחת השבת. הוא אמר שכבוד השבת עדיף וייטול אותה מחר. למחרת התברר שאירעה טעות חמורה והסם הזה לא היה תרופה כי אם רעל עכברים ואם היה בולע אותו היה מת בייסורים קשים... אחרי תלאות רבות הם עלו לארץ עם אניות המעפילים וכאות תודה לה', הבן, יהושע נויבירט, הקדיש את חייו כדי לכתוב את הספר "שמירת שבת כהלכתה" אחד הספרים ההלכתיים החשובים בדורנו.

אכן סיפור מפעים שאולי מסביר את הצלחתו של ספר שנמצא בכל בית שומר שבת בארץ ובעולם.

ומסיפור זה לשאלת השאלות בנוגע ליום השבת. אנחנו חיים בדור שמקדש את התעסוקה. התפיסה הרווחת היא שאדם בעל ערך הוא זה שעובד, יוצר ומפרנס את המשפחה. גם ההגדרה של אדם בריא מבחינה פסיכולוגית היא כזה שמסוגל לעבוד ולאהוב, לעבוד ולנהל משפחה. והאמת היא שזה נכון פי כמה לפי התפיסה היהודית: דומה שאין עוד דת או אידיאולוגיה בעולם שמקדשת את התעסוקה כמו התורה. התפיסה התורנית היא שהעבודה היא לא פרנסה, לא מקצוע, היא שליחות חיים.

וכאן עולה שאלה גדולה שאמורה להטריד כל יהודי במהלך חייו: מדוע בונה התורה מנגנון כזה שיום אחד בשבוע אסור לעבוד? אותה תורה שמעודדת כל כך את היצירה, קובעת שיום אחד אסור ליצור. יהודי הוא זה שמעביר שביעית מחייו בבטלה ואינו משתכר ועושה דבר יצרני. והשאלה היא מה הערך של השביתה? מדוע לוקחת התורה מעם שלם את האפשרות להתפרנס ולהרוויח עוד יום בשבוע?

נבחן תחילה את תפיסת התורה לגבי יתרונות העבודה. במדינות העולם ישנן שתי גישות בנושא הפרישה לפנסיה: המדיניות בארץ ובמדינות נוספות היא "פנסיה כפויה לפי גיל". כאשר מגיע העובד לגיל פנסיה הוא מוכרח לפרוש מעבודתו. זה לא משנה מה מצבו התפקודי, אם הוא בריא כמו בגיל 18 או לא, בגיל הפנסיה הוא מפנה את מקומו. אחד ההגיונות בכך הם ש'העולם שייך לצעירים'. השוק הוא דינמי ומשתנה ללא הרף וחשוב להכניס עובדים צעירים שפתוחים לטכנולוגיות ולידע חדש.

מנגד, הגישה בארצות הברית, באוסטרליה ועוד היא מתחשבת בעובד המבוגר והבחירה בידיו. בהגיע העובד

דולר, והסביר שהם משתמשים בחומרים יותר עמידים והחלוקה היא שוב "שליש חומר, שלישי עבודה והשאר רווח".

אחריהם הגיע קבלן יהודי והגיש הצעה כפולה: 3 מיליון דולר. "איך הגעת לזה? אתה הכי יקר" שואל ראש העיר. – "פשוט, אמר הקבלן לראש העיר: מיליון לקבלן הערבי שיעשה את העבודה, מיליון בשבילי ומיליון בשבילך כדי שתבחר בהצעה שלי".... וכך הקבלן היהודי זכה במכרו..

אכן, השאלה הזו התמיהה את הגויים בכל הדורות וההסבר היחיד שמצאו הוא שמדובר בחבורת עצלנים. יהודים הם פרוזיטים שלא אוהבים לעבוד ומצאו תירוץ לקחת יום חופש שבועי. כך מסבירה הגמרא את טענת המן לאחשוורוש שלא כדאי לשמור את היהודים בחיים, שכן אלו אנשים שעסוקים בחגיגות ואינם משלמים מיסים: או שאסור להם לעבוד או שהם עסוקים בהכנות ליום השביתה.

כפי המופיע במסכת מגילה יג: 'את דתי המלך אינם עושים' – שמוציאים את השנה בשנה"י פה"י – שבת היום, פסח היום.

ואין ספק שהנושא טעון הסברה: מה חשיבות אי-העבודה? כמוכן, כל אחד רוצה לצעוק שתכלית שמירת השבת מפורשת בתורה: כדי להזכיר את מנוחת ה' ביום השביעי למלאכת הבריאה. זה נכון, אבל לא פותר את הבעיה אלא רק מעצים אותה: למה הקב"ה היה צריך לנוח? הרי הוא 'הנותן ליעף כוח' וכי 'התעייף' בעקבות מלאכת הבריאה?!

במיוחד לאור הנקודה שהארכנו בה בעבר, כי הקב"ה התאמץ לברוא ולשכלל את הבריאה עד אלפית השנייה האחרונה שלפני שבת במטרה להספיק עוד משהו. כך מדגישה התורה:

בראשית ב: ויכולו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלוקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה.

והקושיה זועקת: כיצד אומרת התורה שהקב"ה עבד עד היום השביעי? הרי השביתה מתחילה מסוף היום השישי, ואנו מוסיפים עוד 'תוספת שבת' בתוך היום השישי?

ובאמת, הגמרא מספרת כי אחד השינויים שעשו חכמי ישראל לפני תלמי המלך בתרגום השבעים, היה הפסוק הזה. הם שינו את התרגום וכתבו: "ויכל אלוקים ביום השישי מלאכתו אשר עשה", מחשש שהגוי יוציא לעז על השבת. מה באמת ההסבר?

אומר המדרש בראשית רבה י, ט: מהו "ויכל אלוקים ביום השביעי"? אתמהא! אלא כמו נפח שמכה בפטיש על גבי הסדן, הגְבִיָהּ מבעוד יום והורִידָהּ משתחשך. אמר רבי שמעון בן יוחאי: בשר ודם שאינו יודע עתיו ורגעיו הוא מוסיף מחול על הקודש, אבל הקב"ה שהוא יודע רגעיו ועתיו נכנס בו כחוט השערה.

הקב"ה עבד עד אלפית השנייה האחרונה של שקיעת השמש והיה נראה כאילו עבד בשביעי. והתמיהה מתעצמת: אם הקב"ה מראה מודל של ניצול זמן קיצוני - מדוע הפסיק ליום שלם?

התשובה לכך, ככל שהעבודה חיונית לצורך הקיום, כך היא מסוגלת להשתלט על החיים. הקריירה שואבת הכול, את כל האנרגיה הזמינה, היא לוקחת אותנו בשבי ולא מותירה פניות אחרת. והמצב הזה חוסם אותנו בפני שתי החובות הגדולות שלנו: המשפחה, ולמעלה מזה: הקב"ה.

היהודי הוא שליח של הקב"ה. המשמעות המרכזית בחייו היא היותו שגריר של האלוקות, מייצגה של הקדושה וככה זה בכל רגע ורגע מימי השבוע.

למען האמת, עצם זה שיהודי עובד לפרנסתו זה דבר תמוה. אנחנו אומרים מדי חג ומועד: "אתה בחרתנו מכל העמים ... ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו במצוותיך וקרבנתנו מלכנו לעבודתך". הייעוד היהודי הוא לייצג את הקדושה, להיות מרומם מכל העמים ולהתקדש במצוות הקב"ה ואם כן מה ליהודי ולעבודה גשמית? אין שום דבר יהודי בלשכנע לקוח לחתום חוזה, לשכב תחת מכוננית עם סרבל מלוכלך או לענות טלפונים במוקד לקוחות. אותה עבודה יכול לעשות גם מי שאינו יהודי, והאם לא היה מתאים יותר שיהודי יחגוג שבת כל השבוע?! יישב וילמד תורה בקדושה ובטהרה?!

מסתתר כאן רעיון עמוק: יהודי יוצא לעבודה כדי להיות שליח בימי החול. הוא אינו מפסיק להיות שגריר ביציאתו מבית הכנסת, אלא מפעיל שליחות במרחב. הוא הופך להיות מודל בעולם האמיתי לחיים של קדושה. העולם האמיתי מתנהל במשרדים ממוזגים ולא בירושלים ובבני ברק, והמטרה של העבודה הגשמית היא להיות

שלט חי על מציאות הקדושה. כשיהודי סוחר ביושר, באמונה, מחלק מהצלחתו לעניים ומביא את הקב"ה אל הנקודות הנידחות ביותר בעולם. הוא משמש דוגמה לאנשים אחרים ומהווה מקור של השראה לחיים של משמעות. זאת חדירה של הקדושה לרשות הרבים.

שמעתי סיפור מיוחד שממחיש את השליחות הזו שלנו. אחרי מלחמת יום הכיפורים הייתה האווירה בארץ מדוכדכת. העצב התפשט מעבר לים וחסיד עשיר בארצות הברית בשם דוד דייטש, נכנס לרבי מלובאוויטש ושאל מה ביכולתו לעשות? הרבי אמר כי בארץ צריכים פרנסה וצריך למצוא דרכים איך להקים מפעלים חזקים כאן. דייטש הקשיב בתשומת לב וביקש מילדיו לקחת את המשימה, חתנו הצעיר, ר' מאיר זיילר, נטל על עצמו את בקשת הרבי ועלה לקריית מלאכי. הוא הקים מפעל טקסטיל משגשג בשם פלוקטקס שמעניק עבודה למאות משפחות.

הייצור הלך וגדל וזיילר רצה להרחיב את מעגל ההזמנות מחוץ לארץ. הוא החל להשתתף בתערוכות בדים יוקרתיות באירופה, אבל אז נתקל בבעיה: התערוכות התקיימו בימים רביעי עד ראשון – ובאמצע חלה השבת. היה עליו לסגור את המפעל ליממה יקרה בעיצומה של התערוכה, אבל הוא לא התלבט ושעתיים לפני שבת, היה תולה שלט על הבודק'ע כי המקום נסגר ליממה לרגל יום המנוחה היהודי.

פעם ביקר אצל מזכירו של הרבי, הרב חודקוב, וסיפר על הפתרון שמצא לבעיית השבת. אחרי זמן קצר קרא לו המזכיר ואמר כי הרבי אמר שהפתרון צריך להיות שונה: "את השלט על השבת, לא צריך לתלות שעתיים לפני שבת. יש לקבוע אותו כבר ביום רביעי, עם פתיחת התערוכה". על פניו הייתה זו דאגה לעסקים של זיילר. כשהקליינט רואה שלט סמוך לשבת, החנות כבר סגורה וזיילר עלול לפספס אותו. אך כשהוא רואה זאת יומיים קודם, הוא יודע שעליו להקדים ולהיכנס לזיילר לפני כל המתחרים...

אך באופן מעמיק יותר, הרבי העביר מסר כביר: ה' לא שולח אדם לפרוץ או לרומא רק בשביל פרנסה. הוא יכול להעניק לו פרנסה בירושלים. ה' שולח יהודי לקצה העולם כדי להיות שְׁלֵט חי על השבת. כדי שבכל מקום בו יהודי יראה אותך – ייזכר שיש בורא לעולם ולכן את השלט עליך לתלות כבר ביום רביעי.

וזאת הסכנה הגדולה שטמונה בעבודה: אנו כל כך עסוקים במלאכה עצמה, עד שהגולם קם על יוצרו. העבודה עלולה להפוך להיות עבודה זרה! אנו שוכחים שלא באנו רק להתפרנס, אלא לייצג. לא באנו רק למלא את עצמנו, אלא בעיקר לסמל את מה שלמעלה מאתנו.

ואז מגיעה השבת – ויהודי מתבטל ממלאכתו. הוא לא עושה שום דבר שמקדם אותו באופן אישי, ואדרבה, מאריך יותר בתפילה ובלימוד ובעבודת ה' ומתחדש במרץ נעורים של דבקות ואהבת ה'. השבת היא האות והסימן שמבדיל אותנו מכל העמים. היא רגע ההתעוררות ששולף אותנו ממרדף האגו ומזכיר לנו כי איננו עבדים של החומר, נועדנו לשלוט בחומר.

כשהייתי בשליחות ברוסיה סיפר לי יהודי על מה שלמד משיכור ברחוב: הוא נתן נדבה לשיכור עני והמתין לראות מה יעשה עם הכסף. הלה קנה לחם ופרח. שאל האיש מה דחוף הפרח? ענה השיכור: לחם שיהיה ממה לחיות ופרח שיהיה עבור מה לחיות... מה כל זה אומר בשורה תחתונה? שצריך לקחת יותר ברצינות את השבת. א. מבחינת המשפחה, לבוא מוכן וערני יותר לסעודת השבת. להבין שכאן טמון העתיד החינוכי של הילדים. ראוי לשבת כבר ביום חמישי ולחשוב על רעיון/סיפור/אפילו בדיחה יהודית שיהיה אפשר לרכז סביבה את המשפחה.

ב. ביחס לכל אדם לעצמו, ראוי להחזיר לשבת את הזוהר הרוחני שלה. להתנתק מכל ענייני החול ולהקדיש זמן לתפילה לבבית עם לחלוות פנימית, ללימוד ולהעמקה.

והנה המילים שכותב האדמו"ר הרי"צ בעט ברזל בספר השיחות תש"א/53: פעם היה בעל בית חסידי במצב שונה לגמרי בשבת: הנחת רוח, השלווה, לא מיהרו. לפני התפלה שמעו מאמר חסידות, אחר כך שמעו קדושה וברכו, התפללו באריכות כל אחד לפי ערכו, אבל לא מיהרו לרוץ הביתה אל הקוגל ... היום אומנם השבת איננה חול, אבל איפה 'קידוש השבת'..?

מדוע בונה התורה מנגנון כזה שיום אחד בשבוע אסור לעבוד? אותה תורה שמעודדת כל כך את היצירה, קובעת שיום אחד אסור ליצור. יהודי הוא זה שמעביר שביעית מחייו בבטלה ואינו משתכר ועושה דבר יצרני. והשאלה היא מה הערך של השביתה? מדוע לוקחת התורה מעם שלם את האפשרות להתפרנס ולהרוויח עוד יום בשבוע?

שלג כתמרור וכמסר

החזאים חלוקים בדעותיהם לגבי החורף ההולך ונמוג לנגד עינינו. יש מהם הסבורים כי עדיין נכוננו לנו ימים קרים חורפיים ומושלגים ויש האומרים כי תם לו החורף ואנחנו כבר מתקרבים לעונת האביב.

במבט קל סביבי נראה שרובם של החברים והידידים בכלל בעיצומה של חופשת סקי בשלג. השבוע גם נסעו תלמידי תיכון 'מדעים ויהדות' להרי החרמון, להרגיש קצת חורף ולראות מעשה אלוקים בטבע בחוש. אז מה יש בו בשלג שאנחנו כה אוהבים להתרפק עליו? מהגשם אנחנו סולדים ובורחים, אבל כשהוא קופא והופך לפתיתי שלג אנחנו נוסעים עד אליו ומתרפקים על גרגריו כיהלומים ואבני חן.

רק לפני שבועות ספורים הייתה לי הזכות לדאוג לתושבי חדרה שאינם זוכים לשלג כמתנת שמים ישירה, והבאנו להם במשאיות - באמצעות חברת נחלים - הורי שלג שהונחו בכמה מוקדים בעיר. איזו שמחה ואטרקציה היו מנת חלקם של תושבי העיר. לא ייאמן.

מאחר וב'מדעים ויהדות' אנחנו משתדלים ללמוד מכל דבר, עוצרים מתבוננים ומנסים להבין מה אפשר לקחת מזה כמסר לחיים, אמרתי לתלמידים כמה תובנות שניתן ללמוד מהשלג ועל השלג.

הגמרא (מסכת תענית דף ג) אומרת כי השלגים היורדים בהרים מועילים כמו חמישה גשמים שיורדים באותה כמות. ייתכן שהסיבה לפחיתות יעילותם של הגשמים בהרים היא שהם נשטפים, לעומת השלגים שממיהם מפשירים אט אט וכך נספגים לאיטם ומביאים את ברכתם לאדמה. אם כן זו סיבה ראשונה לשמחה מהשלג, המסמל סימן ברכה. בהתבוננות נוספת, ניתן אולי להוסיף ולחדד על פי דברי הגמרא הללו את פלאי הבריאה וחסד השם בכך שדווקא המקומות ההררים הגבוהים – שהם אלו שזקוקים במיוחד לשלג – זוכים לקבל אותו במידה גדושה. נקודה למחשבה!

הכתוב אומר "אם יִהְיֶה חֶטְאֵיְכֶם כְּשָׁנִים – כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ". לא בכדי נותן השלג הלבן תחושה של טוהר למתבונן בו. המילה "שָׁנִים" מתייחסת לתולעת השני אותה לשון של זהירות שהייתה אדומה כדם והתהפכה בבית המקדש להיות לבנה כשלג ביום הכיפורים. אף הוא סימן לטהרתם של ישראל.

●●●

ידוע הסיפור עם הלל הזקן שנפשו חשקה בתורה, והוא נמנה אז על תלמידיהם של שמעיה ואבטליון. בכל יום היה יוצא ליער לחטוב עצים ומשתכר במטבע שאת חציו הוציא לכלכלת הבית ואת חציו נתן לשומר בית המדרש כדי שיכניסו ללמוד תורה. היה זה ביום שישי גשום ומושלג, והלל נותר ללא כסף. צערו היה רב על כך שנאלץ להתבטל מלימוד התורה, טיפס ועלה הלל

לגג בית המדרש, שם נצמד לחלון והאזין לרבותיו.

בצימאוננו העז לתורה לא הרגיש הלל בקור המקפיא ובשלג שירד עליו בגובה שלוש אמות, קפא והתעלף עד שמצאוהו חכמים למחרת היום והכניסוהו לבית המדרש. התלמוד מספר כי "ירד עליו שלג מן השמים", ולכאורה המילים "מן השמים" יתרות. וכי מהיכן יורד השלג אם לא משמים?

נראה כי חז"ל רוצים לחדד לנו כי אין דבר קורה משמים לחינם. לכל רוח ופתית שלג יש מטרה ושליחות, כפי שאמר דוד המלך "אש וברד, שלג וקיטור, רוח סערה עושה דברו". כולם, ללא יוצא מן הכלל, עושי דברו של אלוקים. השלג הוא לא רק מים שקפאו בגלל הקור שמתחת לאפס, השלג הוא יציר כפיו של הקדוש ברוך הוא שנברא במאמרו ועל פי ציוויו.

בדיוק כפי שהברקים והרעמים הם לא רק תוצאה של רוח וגשמים, והקשת היא לא רק בגלל מפגש שמש וגשמים, אלא הם שליחים של הקדוש ברוך הוא בעולמו ולכן אנחנו מברכים עליהם ברכות מיוחדות והם מסמלים בדרכם מסרים לעולם, כן גם השלג, הוא נשלח "מן השמים".

●●●

ומה אכן המסר של השלג? אחד המחנכים שהצטרף למסע, ר' גלעד שמו, הסביר כי מעבר ללובן של השלג הוא ניתן לעיבוד ואפשר לעשות ממנו צורות של בוכות וכדומה. זהו בעצם מסר ישיר לאדם: דע לך כי אחרי הטוהר אפסר לשפר את המעשים ולבנות דרך חדשה, צורה חדשה, חיים חדשים.

בנוסף מלמד אותנו השלג כי אין מעמידים אותנו בניסיון בו לא נוכל לעמוד. ואת זה אנחנו למדים מפסוקיו של דוד המלך בתהילים: "הנותן שלג כצמר, כפור כאפר יפור". בפשטות הכוונה כי הקב"ה נותן שלג לבן ונקי כמו צמר. אבל רועי החסידות פרשו כי אלוקים לא נותן שלג לבני אדם, אלא כפי מידת הצמר שיש להם להתכסות ולהתחמם נגדה.

כל ניסיון הבא לאדם, במשך כל ימי חייו, שיידע בבירור, שתפקידו הוא לבטוח בה' ולאסוף את הכוחות העצומים שטמונים בו וללכת בכל כוחו להכריע את הניסיון, כי הוא יכול ומסוגל. אחרת, לא היו מעמידים אותו בפני הניסיון.

ומכאן פורצת לה הקריאה: "מה רבו מעשיך ה'", בין אם אתם בחרמון, בשוויץ או בלפלנד, ובוודאי אם אתם לומדים בבית המדרש סוגיות הקשורות לשלג - תשמרו על אופטימיות ושמחה, בוודאי בימים אלו, עליהם נאמר "משנכנס אדר מרבין בשמחה".

שבת שלום וחודש מבורך ושמח
הרב בן ציון (בנצי) נורדמן

התחדשנו!

אולמי רויאל

אולמי יד עזרה לשעבר

מבצעים מיוחדים לחודש אייר

אולם פנינה נפתח אחרי עיצוב מחודש!

רח' שלמה המלך 31, בני- ברק
03-6-777-200

חשבתם שרכב חדש יקר? תנו לנו לחדש לכם!

דאצ'יה MCV Stepway אוטומטי וגם אתם תאמרו תודאצ'יה!

UP • HOFFER

מ-79,990 ₪

דאצ'יה גאה להציג מגוון רכבים פונקציונליים, איכותיים ונוחים במחיר הכי משתלם בישראל! ועכשיו, הקרוסאובר המשפחתי החדש עם תא מטען עצום למזוודות, עגלה וכל מה שתמצאו לקחת לשבתות ולנסיעות משפחתיות.

דאצ'יה. החשבון פשוט.

שלם
וסע

חיסכון
באחזקה ובדלק

משלמים רק
על מה שצריך

*5039 | www.dacia.co.il

מרכז מכירות: ירושלים פייר קניג 43, א.ת. תלפיות

*לפי מחירון 2019001. לא כולל אגרת רישוי. נתוני צריכת הדלק שלהלן הם לפי בדיקות מעבדה. צריכת הדלק בפועל עשויה להיות שונה משמעותית הואיל והיא מושפעת מאופי הנהיגה, השימוש ברכב, תנאי הדרך ומגורמים נוספים. התמונה להמחשה בלבד.

רמת האבזור הבטיחותי: 0

דרגת זיהום אוויר מרכב מנועי**

זיהום מירבי 15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 זיהום מזערי

**המדד מחושב לפי תקנות אוויר נקי (גילוי נתוני זיהום אוויר מרכב מנועי בפרסומת) התשס"ט 2009.

דגם	נתוני צריכת דלק בליטרים ל-100 ק"מ*
Logan MCV STEPWAY אוט'	עירוני 5.7 בינעירוני 4.7 משולב 5.1

*נתוני היצרן עפ"י בדיקת מעבדה, Regulation (EC) 715/2007, 80/1268/EEC

האישה והילדים תחילה

כמובן יותר קשה לעזור בבית לאישה ולילדים מאשר בחוץ, כי בחוץ האדם מקבל מילים טובות ופידבק על העזרה שלו ובתוך הבית זה לא קורה תמיד. ולפעמים אפילו מקבלים ביקורת... עולם חסד יבנה לעשות עם חסד עם יהודי זה הדבר הכי גדול שרק יש, אבל דבר ראשון שאדם יעשה חסד עם אשתו וילדיו, ואישה תעשה חסד עם בעלה וילדיה ואחרי זה בחוץ... שלא יהיה החסד שבחוץ על חשבון המשפחה. סיפרו לי לא פעם אנשים שההורים שלהם היו רבנים או שליחים או סתם מכניסי אורחים, שהם מרגישים עד היום את החיסרון שהם לא קיבלו מההורים שלהם את היחס הראוי בסעודות שבת. האורחים היו מקום ראשון וכמעט לא התייחסו אליהם ובכלל תמיד הם הרגישו שהם מקום שני בבית, כשהאנשים בחוץ הם הראשונים. צריך לדעת, לארח אנשים זה דבר גדול מאוד. הזוהר הקדוש אומר שמי שהקדוש ברוך הוא אוהבו שולח לו אורחים. אבל חשוב שנזכור שזה לא יהיה על חשבון היחס לאישה ולילדים. הילדים צריכים לקבל בסעודת שבת את היחס המתאים שכל האורחים יראו את היחס שאתה נותן לילדים ולאשתך. השם יתברך שלח לך אורחים וזה אשתך והילדים שלך. הכל צריך לעשות מתוך איוון. אני יכול להגיד שאני מכיר עשרות מקרים של אנשים שהתגרשו או שלילדים שלהם היו בעיות קשות בגלל חוסר של אחד ההורים בהבנה שדבר ראשון צריך להשקיע בבית וכאשר הם לא השקיעו בבית והשקיעו בחוץ נהיו בבית בעיות. כמובן שחסד זה הדבר הכי חשוב, ידוע הפתגם של הבעל-שם-טוב: "נשמה יורדת לעולם הזה וזיה שבעים-שמונים שנה, כדי לעשות טובה ליהודי פעם אחת, בגשמיות ובפרט ברוחניות" אך דבר ראשון תעשה את זה בבית, אחרי שסיימת בבית וזה לא על חשבון בני ביתך תעשה חסד בחוץ והאמינו לא חסר לעשות חסד בתוך הבית... הרבה פעמים אנחנו מכבסים את חוסר העזרה לבני המשפחה כי אנחנו עושים מצווה בזה שאנחנו עוזרים בחוץ לאנשים שממש צריכים עזרה תראה מה כותב על כך רבינו הרב חיים ויטאל דצ"ל: ישנם בני אדם הגומלים חסד עם כולם, אולם עם בני ביתם אינם מיטיבים, וחושבים לעצמם, שכבואם לביתם, יפתחו להם שערי גן עדן, אוי להם ואוי לנפשם, כי לא ידעו ולא יבינו שכל מעשי החסד שלהם הבל... גם מבחינת ההלכה לתת צדקה לעניים דבר ראשון צריך לתת לבני ביתו משפחתו אביו וכו' ורק אחרי זה להביא לאחרים. שנזכה בעזרת הבורא תמיד לעשות חסד עם בני הבית שלנו ועם כל העולם כולו. שבת שלום לכל עם ישראל היקרים. לתגובות machon.rot@gmail.com

היה זה לפני שנתיים, קיבלתי טלפון מארצות הברית, על הקו היה אדם דובר יידיש, הוא נקב את שמו. ישר קישרתי אותו לעסקן מפורסם מארצות הברית. תקשיב, אני אדם מאוד עסוק, יש לי מספר ארגוני חסד שאני אחראי עליהם. העניין שאני הולך לדבר אתך לוקח לי הרבה אנרגיה ומפריע לי בלעזור לאחרים וגורם לי צער גדול, הוא סיפר. הבן שלי בן 20 לומד באחת הישיבות בארץ, בתקופה האחרונה אני מקבל דרישות מהמשגיח שלו בישיבה שמשוה קורה לבן שלנו, הוא לא קם לתפילות בישיבה מחסיר הרבה מהסדרים. אשמח שתפגוש אותו. הוא קבע לבנו פגישה ולאחר שבוע הוא הגיע. בחור חסידי, פאותיו מסולסלות בקפידה, התחלתי לדבר אתו ועשינו היכרות. בהמשך השיחה אני שואל אותו האם יש משהו שמציק לך, מפריע לך, משהו שאתה צריך עזרה? אני אשמח לעזור. לא, הוא אמר בנחרצות, הכל בסדר איתי, הכל טוב ונפלא. המשכתי איתו את השיחה. לאט לאט הוא נפתח יותר ויותר. שאלתי אותו שוב בצורה קצת אחרת, אם היה לי מקל קסמים שמקבלים מה שרוצים, והיית יכול לבקש משאלה אחת - מה שאתה רוצה, מה היית רוצה שיהיה לך? הוא הסתכל בי בעיניו העמוקות ושחק, במשך למספר דקות ראיתי שהוא נאבק עם עצמו, ואז פתאום הוא החל לבכות ללא הפוגה רבע שעה. הוא בקושי הצליח להשחיל משפט. אתה יודע מה אני הכי רוצה בחיי, זה רק משהו אחד, אני רוצה שיהיה לי אבא. אין לי אבא. אני רוצה אבא, הוא חזר על המשפט הזה שוב ושוב. אבא שלי הוא אבא של כל העולם אבל חוץ ממני, הוא עוזר מרחם ודואג לכל העולם חוץ ממני. אני זוכר פעמים בודדות שבהן הוא ממש ישב איתי והיה רק איתי, הוא תמיד שקוע בטלפונים ואיך בלעזור לאחרים. רציתי אבא שישב וילמד איתי שידבר איתי ויבין אותי. מתי הפעם האחרונה אבא שלי התקשר אלי לשיבה לשאול בשלומי ואם אני מתקשר אליו או שתפוס אצלו הפלאפון וזה מה שקורה בדרך כלל או שהוא מרים לי ואומר לי שהוא כבר חוזר אלי כי הוא ממש עומד עכשיו בסיפור של הצלת נפשות והוא ממש לא חוזר אלי. אף פעם. וכך הוא סיפר שהוא הכיר חברים לא טובים מחוץ לשיבה, אני יודע שהם בחורים לא טובים אבל מה אני יעשה, שם אני מרגיש אוירה של משפחה של בית. הייתה לי שיחה כואבת וארוכה עם אותו בחור. אוי כמה שריחמתי עליו. נפרדנו לשלום וקבענו להיפגש שוב. באותו יום האבא התקשר אלי, מה עם בני? הוא שאל במתח, רק היום קיבלתי טלפון מהראש ישיבה של הבן שלנו שהוא התחיל להתחבר לחברים לא טובים מחוץ לשיבה. הראש ישיבה איים שאם הוא לא יחזור למסלול הוא יסולק מהישיבה. תשמע אמרתי לו, אני מאוד מעריך אותך מה שאתה עוסק בצרכי ציבור, אבל יש לי ממש מקרה דחוף שאני צריך אותך שתעזור לי פה. וכך התחלתי לספר לו על הבן שלו עד כמה שהוא צריך אותו שבעצם לבנו אין שום בעיה הוא רק צריך משהו אחד, הוא צריך אבא, הוא זקוק לך. הסברתי לו את הדברים על בוריים שיבין שפשוט הבן שלו במצב לא טוב ושאלה הוא לא יתעורר מהר אני לא יודע איפה הוא ימצא אותו עוד תקופה. אותו עסקן שדיברתי איתו היה אדם רציני ואמר לי תן לי לחשוב על מה שדיברת מספר ימים ואני יחזור אליך. הוא התקשר אחרי מספר ימים ואמר לי בוז הלשון - מרדכי חטאתי עויתי פשעתי, אתה צודק בכל מילה מה שאמרתי. כבר הזמנתי כרטיס לארץ להיות עם הבן שלי. והוא הוסיף לצערי לך תדע מה אשתי מרגישה כלפיי אחרי כל הרבה שנים שרק עזרתי ותמכתי מחוץ לבית. ובה וילדים שלנו לא הייתי שם באמת בשבילם. הסיפור הזה הסתיים ברוך השם בטוב, הבחור קיבל פשוט אבא חדש וכל הבעיות החלו להיעלם, הבחור לא היה צריך אותי ולא

עסקים בבית, נשאים קטנים.

WorkUp - מתחמי עבודה משותפים
להתחדש במשרד שיגרום לעסק שלך לצמוח

נכנסים עוד היום למשרד
ומתחילים לשלם רק אחרי פסח

**מבצע
השקה**

WorkUp
וורקאפ. זה עובד

המקום פתוח
24/6

המתחם מותאם
לגברים ונשים

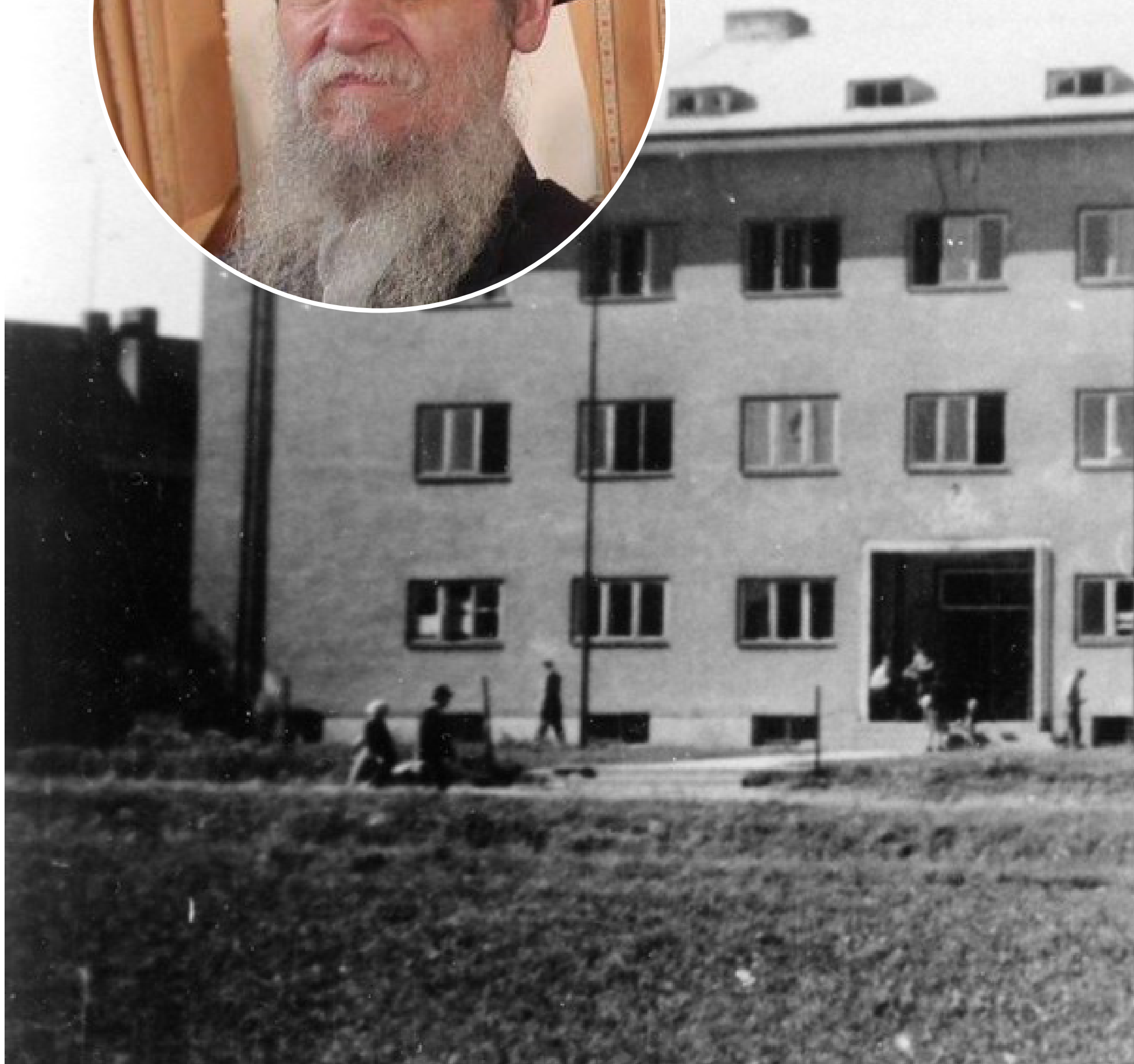
משרדים פרטיים
וחדרי עבודה שקטים

077-9973-485 - בר כוכבא 23 ב"ב - workup.co.il

לעצמך השמועה

אחרון תלמידיו של גאון ישראל מרן החזון-איש, הגאון רבי יחזקאל ברטלר זצ"ל, הלך השבוע לעולמו וחתם את דור הדולים ומשקים מתורת רבם של ישראל • תלאות הדרך של הגר"י ובן דודו מפולין העשנה להונגריה שרוצה להסגיר אותם והתחכום בזכותו נמלטו וניצלו חייהם • קטעים משיחה שהעניק לפני שנים ספורות, במהלכה עמד על דרכו ומשנתו הפלאית של מורו ורבו החזון איש • היה דבר ה' אל יחזקאל

|| יוסי גיטלר ||

עם הגר"ח גריינימן

שעת הבריחה הגיעה, ברדת הלילה אור ליום שלישי ד' באב שנת תש"ג, ודוד ובן דודו יחזקאל הוברחו מאזור הגטו בעזרת חשכת ליל. כשהם מחופשים לגויים עלו על הרכבת הנוסעת מבוכניה עד לגבול פולין- סלובקיה

חתניו הם הרב אליהו פוזן המשמש כדיין בבית דין צדק בני ברק, הרב צבי פרידמן המשמש כמורה הוראה בבתי ההוראה של הגאב"ד הרב נסים קרליץ בבני ברק והרב אברהם קלמנוביץ (נכד הרב אברהם קלמנוביץ ראש ישיבת מיר בארצות הברית). שלושת חתניו מכהנים גם כר"מים בישיבת 'זכרון מיכאל' בזיכרון יעקב.

נווה התלאות

כאמור, רבי יחזקאל היה ילד קטן בפרוץ מלחמת העולם השנייה ויחד עם אמו נמלט מאימי האיומה שבמלחמות. בספר 'זכור לדוד' מסופר: כי רבי דוד פרנקל זצ"ל, שהיה בן דודו של רבי יחזקאל, הצטרף עמם בברחם, ונסים רבים אירעו להם בנתיב בריחתם מאדמת אירופה הבווערת, עד

ברטלר, חסיד ויז'ניץ ולאמו מרת מינדל בת הרב יצחק פרנקל מצאצאי ה'נודע ביהודה'. במהלך מלחמת העולם השנייה חולצה אמו עם ילדיה מגטו בוכניה בידי העסקן הרב אליעזר לנדא שהציל מגטו זה אלפי יהודים, אל חבלי הארץ המזרחיים של פולין שנתפסו על ידי הצבא האדום. בהיותו בן 8 עלה לארץ ישראל במסגרת ילדי טהראן, ונכנס לבתי אבות של פוניבז'. הרב מפוניבז' שעמד על כישרונותיו הביאו אל מרן החזון איש שהכניסו לביתו ופרס עליו את חסותו ולמרות גילו הצעיר למד עמו רבות. לאחר המלחמה אביו לא שב ואמו קיבלה היתר עגונה, אולם לא נישאה בשל חוות דעתו של החזון איש שסבר שבמקרה שלה אסור לה להתחתן. הרב ברטלר נמנע מלכתוב דברי תורתו, ואת חלקם העלה על הכתב אחיינו ותלמידו הרב מתתיהו רייסנר וכללם בסדרת ספריו "מבא שערים" וספרים נוספים. בשער כל ספר, כיתוב המייחס את רוב הדברים בספר לדודו של המחבר, הרב ברטלר. היה נשוי לרעייתו לבית משפחת שכטר, בתו של הנגיד הנודע ממקורבי החזון איש רבי יעקב שכטר ז"ל וגיסו משפחת אשתו הם, ראב"ד העדה החרדית הרב משה שטרנבוך, הרב אברהם רייסנר והאחים לבית משפחת שכטר.

עם הגר"ע זקס זצ"ל

ליל שבת קודש ט"ז חשוון תש"ד. ביתו נאווה קודש של מרנא ורבנא, מנהיגם של אלפים ורבבות, רבינו אברהם ישעיהו קרליץ בעל החזון איש. שקט של ליל שבת אופף את היקום. אבל לא בבית הזה, גאונו של דור מתייסר בייסורים. מוטל על ערש דווי. הבחור יחזקאל ברטלר שוהה בבית בשעות משותפת עם פאר הדור. בשלב מסוים של הלילה פונה החזו"א לבחור שעמו ומבקש את התרופה אותה נהג ליטול.

חושך שורר בבית. שבת היום לה'. יחזקאל הבחור תר אחר הבקבוקן הזעיר שנצרך כעת לרפואתו של מנהיג הדור. הוא לא מוצא. מפשפש ומחפש ואין. בצר לו הוא פונה לחדר הסמוך, שם לן גיסו של מרן, הגרי"י קנייבסקי, הסטייפלר זצ"ל. יחזקאל מספר לו את המתרחש, והגיס הגדול מנתר ללא היסוס ומדליק את האור. פיקוח נפש דוחה שבת. את הבחור הוא משגר להזעיק במהירות את רופאו האישי של הרב.

אראלים ומצוקים אחזו בארון האלוקים, ועם כניסתם של הרופא והבחור לדירתו של החזון איש, נוכחו לדעת שבקרב הזה גברה יד האראלים ונשמתו הטהורה של רבן של ישראל עלתה בסערה השמימה לקול בכייתם ודמעתם. השבת, 75 שנה אחרי אותו מאורע, הסתלק לבית עולמו הבחור שהיה עד לכל ההתרחשות בדקות האחרונות לחייו של מרן החזון איש, הגאון הגדול רבי אביגדור יחזקאל ברטלר זצ"ל, שנחשב למעתיק השמועה של רבו ומאחרוני תלמידיו עלי אדמות.

בשעות הצהריים של יום השבת פר' כי-תשא, נפטר החל הגאון רבי יחזקאל לחוש מיחושים והרגשתו הכללית הורעה, כשהוא שוהה בביתו שברחוב הרב ורנר בבני ברק, כוחות הצלה שהוזעקו פינו אותו באמבולנס לביה"ח 'מעייני הישועה', אולם לדאבון לב ולמגינת ליבם של רבים מבני היהדות החרדית וביחוד אלו המשתייכים לחוגי חזון איש, נפטר רבי יחזקאל בעודו בדרך.

הלוותיו יצאה למחרת, יום ראשון, בשעה 10 וחצי מביתו ברחוב הרב ורנר בבני ברק. חלפה דרך בית הכנסת לדרמן ודרך בית המדרש ברחוב חידושי הרי"ם עד לבית החיים 'זכרון מאיר' שם נטמן. בהלוויה ההמונית נטלו חלק בראש מונן ורבנן ובראשם שר התורה הגר"ח קנייבסקי וראש הישיבה הגרי"ג אדלשטיין.

עגונה בהיתר

הגר"י זצ"ל נולד בט"ו סיון תרצ"ד, בעיר קולומיאה שהייתה נתונה לשליטת ממשלת פולין להרב עזריאל

ילדותם של דוד ויחזקאל

נקטעה באכזריות, ובבת

אחת הם נדרשו להתבגר

הרבה יותר מכפי גילם.

בני עשר היו בהגיעם

עד קרוב לגבול פולין-

סלובקיה, שם היו צריכים

לחצות נהר בחשכת ליל

ולעבור את הגבול

לבואם לארץ ישראל.

בתוכניות הבריחה היו מעורבים עסקנים שונים מיהדות פולין הכבושה והדוויה, שמסרו את נפשם, בעזרת מבריהם נכרים מקצועיים, שידעו כיצד להבריח את הגבול, וכמובן שדרשו על זה וגם קבלו טבין ותקילין על טרחתם להבריח את היהודים מחוץ לגבולות המדינה. "העסקן הנמרץ רבי אליעזר לנדא ז"ל, שהיה באותו עת בבוכניה, פעל במסירות נפש עצומה גדולות ונצורות, בעזרת שלמונים ומתת שוחד לצוררים הנאצים ימ"ש, וידיו רב לו בהצלת מאות ואלפי יהודים ממות לחיים כידוע ומפורסם".

מחמת קשיי ההברחה והסיכון הגדול שייתפסו, היו חייבים לנקוט במשנה זהירות ולתכנן היטב היטב את הצעדים לקראת היציאה מאזור הגטו בסתר ובהיכא. בדרך כלל כשרצו להבריח ילדים קטנים מהגטו היו שולחים אותם עם הרכבת עד קרוב לגבול, וזה היה עובר ללא בעיות, אבל המבוגרים לא יכלו להרשות לעצמם נסיעה ברכבת, כי היה חשש להיתפס ע"י המשטרה ואנשי הביקורת, או אפילו בידי סתם נוסעים ברכבת שיזהו אותם כיהודים ויזעיקו את המשטרה, אך לילדים לא היה נשקף סכנה בדרך כלל.

שעת הבריחה הגיעה, ברדת הלילה אור ליום שלישי ד' באב שנת תש"ג, ודוד ובן דודו יחזקאל הוברחו מאזור הגטו בעזרת חשכת ליל. כשהם מחופשים לגויים עלו על הרכבת הנוסעת מבוכניה עד לגבול פולין-סלובקיה.

הנערים שהוברחו

יומיים ארכה נסיעה זו, יחזקאל ישב יחד עם אמו בצד אחד, ודוד פרנקל ישב בצד אחר, כאילו אינם מכירים זה את זה. את דוד ליוותה אישה גויה מקבוצת המבריהים, שלצורך העניין ובתמורה ניאותה נחשבה לאמו.

יחזקאל כילד, היה לו מראה ארי, ולפי מראה פניו היה יכול אפילו להציל אחרים כגון את אמו שהלכה עמו, אבל לא כן דוד שהיה לו דווקא מראה יהודי טיפוסי מאד, ואכן באמצע הדרך עלתה לרכבת קבוצת נערים פולניים, הם סקרו את נוסעי הרכבת, עד שצדה עינם והתבוננו בדוד, ומראה פניו הסגירו כי ילד יהודי לפניהם.

זשידעק! צעקו הנערים לעברו, כלומר 'יהודי'. הגויה שליוותה את דוד נבהלה ומיד מיהרה להסתלק מהמקום, ברור לכל היה, מה גורלו של יהודי הנתפס מחוץ לגטו, ומה חמור גורלו של גוי פולני המבריה יהודי. וכאן אירע נס, כאשר גוי אחד מנוסעי הרכבת קם ממקומו וקרא לעבר

הנערים: מה אכפת לכם ממנו? עזבו אותו! ואכן הנערים נרגעו ועזבוהו לנפשו, וגם המבריהה של דוד חזרה אליו.

ילדותם של דוד ויחזקאל נקטעה באכזריות, ובבת אחת הם נדרשו להתבגר הרבה יותר מכפי גילם. בני עשר היו בהגיעם עד קרוב לגבול פולין-סלובקיה, שם היו צריכים לחצות נהר בחשכת ליל ולעבור את הגבול. כדי שמעבר זה יצליח, שוחדו שומרי הגבול בשני הצדדים על ידי שליחיו המיוחדים של המציל המפורסם רבי מיכאל דוב (בער) ווייסמנדל זצוק"ל. לא היו שם סירות לעבור את הנהר, אלא אחד המבריהים שהכיר את תנאי השטח, גוי חסון, לקח את שלשת הנפשות על שתי זרועותיו, החזיק אותם ממעל למים, וכך העבירם ברגל. ברחמי שמים עלה הדבר יפה, דוד ויחזקאל יחד עם דודתו/ אמו, עברו את הגבול, והגיעו עד לעיר קייזמארק שבסלובקיה.

רק ימים ספורים הם התעכבו בקייזמארק, וכבר היה על שני הילדים להבריח את הגבול שנית, ולהגיע להונגריה בכוחות עצמם. נקודת היעד בהונגריה היתה העיר סאטמר, שם גר אבי זקנו של יחזקאל, הישיש הרה"ח רבי אהרן שמואל ברטלר הי"ד זצ"ל מחסידי ויז'ניץ. הילדים יצאו לדרכם לבד, ואמו של יחזקאל נשארה לעת עתה בקייזמארק להמתין עד לבואם הקרוב של כל בני משפחת פרנקל.

האידיש שהצילה

אולם כאן כבר לא פעל הכל כשורה, פטרול משטרתי של משמר הגבול ההונגרי הבחין בשני הילדים דוד ויחזקאל בעיר קאשוי שהייתה עיר גבול, השוטרים לכדו אותם והובילום אל תחנת המשטרה. הממשל ההונגרי נהג כידוע בקשיחות בפליטים היהודים שהגיעו אליהם מפולין. מי שנתפס היה אחת דתו להישלח חזרה אל הגבול, ובדרך כלל אלו שהוחזרו נפלו היישר לציפורניה הטורפות של החיה הנאצית, שום תחנונים בפני השוטרים ההונגריים לא הועילו.

רק כבן עשר שנים היו הילדים, וכבר הוצרכו להתמודד לבדם מול חוקרי משטרה הונגרים קשיחים. בהבינו את גורל הסכנה הנשקפת להם, לחש דוד באוזני יחזקאל בשפת האידיש, היה זה שלא תגלה להם שאתה יודע לדבר פולנית, כי בכך יזהו אותנו מיד כילידי פולין, ועל כן עליך להעמיד בפני החוקרים פני ילד תמים, שאינו יודע לדבר אלא באידיש בלבד, השפה שהגויים לא מבינים, כלומר היה על יחזקאל לשתוק ולא לדבר כלל. רק דוד החל לשוחח עם החוקרים בגרמנית רהוטה, שכן ביליץ עיר מולדתו הייתה חלק משלוזיה-עילית, הקרובה לגבול גרמניה, והשפה המדוברת שם הייתה גם גרמנית. ואכן הצהיר דוד בפניהם, ששפתו הוא או אידיש או גרמנית, אבל לא פולנית.

כך הערים דוד בן העשר על החוקרים ההונגרים והכביד עליהם, החקירה התעכבה הואיל והוכרחו למצוא קצין דובר גרמנית שיוכל לבצע את החקירה. הקצין לבסוף נמצא, אך התקשורת בין החוקרים ההונגרים לבין הקצין דובר גרמנית הייתה לקויה, ועקב כך השתבשה החקירה. דוד טען כי אמנם מוצאם מביליץ גם שלו וגם של בן דוד יחזקאל, אך הם מתגוררים כבר בסלובקיה כחמש שנים, בכך הערים עליהם שאינם פליטי פולין.

ב'זכור לדוד' מובא את שסיפר רבי יחזקאל ברטלר, שזוכר עדיין היטב את החקירה של הקצין הגרמני והחוקרים ההונגרים, השאלות הרבות שנשאלו והתשובות המתחמקות של דוד פרנקל. עם תום סדרת השאלות, אמר להם הקצין הגרמני, בניסיון לראות את תגובת הילדים, שעכשיו הוא מטלפן למשטרה בביליץ כדי לברר אם הפרטים נכונים, והאם נולדו שם. דוד לא נבהל כלל ולא איבד עשתונות, והגיב תיכף ומיד באומרו לקצין: "זאָפּאָקט קלונגען" (תיכף להתקשר). למותר לציין כי הקצין שראה את ביטחונו המלא כבר לא ניסה להתקשר.

ובכן תמו שלבי החקירה, אולם החוקרים ההונגרים עמדו בפני בעיה, כי להחזיר את הילדים אל מעבר לגבול, הם לא יכלו, אולם גם לא יכלו להניחם להלך חופשי, שכן לא היו בידם כל תעודות. ומאחר ולא הייתה בידם עילה מספקת להחזיק את הילדים במעצר, באין ברירה החליטו למסור אותם באופן זמני למוסד בית היתומים היהודי שהיה בעיר קאשוי, עד לבירור מעמדם מבחינה חוקית.

בבית יתומים זה, שכנו גם ילדים פליטים רבים מילידי פולין, אשר הצליחו להבריה את הגבול בלי הוריהם או אפילו עם הוריהם. שם נמסרו שני הילדים דוד ויחזקאל

הגרצ"א פרידמן והגר"י שוורץ

ע"י המשטרה, ושם נשתחו כארבעה חודשים, משלהי חודש אב תש"ג עד חנוכה תש"ד. בסיום הדברים נציין, כי אותו בית יתומם שייך היה לזרם הניאולוגי בהונגריה, מה שהעמיד את שני הילדים בסיטואציות מורכבות ומרתקות, עליהם התגברו בדרכים ושיטות יצירתיות כאלו ואחרות.

השווער שזעם והרב שהרגיע

לפני שנים ספורות מסר הגאון רבי יחזקאל ברטלר זצ"ל, יחד עם גיסו הרב טוביה שכטר ז"ל, שיחה מקיפה לסופר התורני טוביה פריינד, על מורם ורכם החזון איש זצ"ל. עם פטירתו שיתף אותנו הרב פריינד בחלקים מאותה שיחה ותודתנו נתונה לו.

בראשית דבריו פתח הגר"י זצ"ל ואמר: "ה'חזון איש' מעולם לא למד בשום בית ספר או אוניברסיטה, מהיכן

ז'שידעק! צעקו הנערים
לעברו, כלומר 'יהודי'.
הגויה שליוותה את דוד
נבהלה ומיד מיהרה
להסתלק מהמקום, ברור
לכל היה, מה גורלו של
יהודי הנתפס מחוץ לגטו,
ומה חמור גורלו של גוי
פולני המברח יהודי.
וכאן אירע נס, כאשר
גוי אחד מנוסעי הרכבת
קם ממקומו וקרא לעבר
הנערים: מה אכפת לכם
ממנו? עזבו אותו! ואכן
הנערים נרגעו ועזבוהו
לנפשו, וגם המברחה של
דוד חזרה אליו

זו הייתה אך ורק משמחת התורה. הלא ד' בחר בנו מכל
העמים ואף נתן לנו את תורתו, ועל כך יש לשמוח!
זכיתם לישון בימי בחרותכם עם רבינו החזו"א באותו החדר?
"נכון. קרוב לשנתיים ימים. הוא לא רצה לישון לברו,
ביקש ממני שאהיה עמו. כמובן שהסכמתי. וזה היה
בשנתיים האחרונים טרם הסתלקותו".

"תבקש הרבה לויתן"

**הזכרתם את הייסורים הגדולים מהם סבל מרן החזו"א, האם
היה משוחח על ייסוריו?**
"לא. הוא לא התאונן על כך. ולא שמעתי הינו מאומה.
זאת אזכור, כי כשחלה במחלת לב הגדיר זאת: 'דער
אייבישטער הייבט די אהנט און הער וויל קלאפן'. (-
'הקב"ה מרים ידו ורוצה להכות')".
והוא ממשיך: "בכתובים התבטא רבינו כי ללא התורה
והמצוות לא היה מוצא חיות כלל. באחת מאיגרותיו כותב
(קובץ אגרות ח"א אגרת קנ"ג): 'רצוני להגיד לכת"ר כי
כמעט כל מה שאני עושה אני אנוס ע"פ הדבור, בהיותי
שבור ורצון כל הימים ולא זכיתי לשום עונג מתענוגי
החיים נוסף לכאבי הגוף ושכירתו כל הימים, העונג היחיד
הוא לי לעשות רצון קוני ואין לי צער יותר גמור מכישלון
בעוון, רבותי למדוני כי בכל תנועה צריך להתייעץ עם
חלקי השו"ע ואין אני בן חורין לעשות דבר מלבי'..."
עוד סיפר הגר"י: "אנשים מכל קצווי הארץ, הציעו לפניו
בעיותיהם וספקותיהם, מעונו הדל שבגבעת רוקח בבני
ברק נהפך לתל תלפיות. המונים באו לבקש ברכתו ביקשו
שיכריע בהם וישפוט מישרים, והיו יוצאים כשעל פניהם
נהרה של שמחה עצומה, לא יאומן כי איש חלוש זה יחזק
לבבות וברכיים כושלות של אלפי יהודים. ירומם רוחם של
נשברי לב ונדכאי נפש. גם בימיו האחרונים ממש, כשאלו

שאב את הידע המקיף בשלל מקצועות אם לא מתוך
התורה? ! פעם התבטא ואמר כי החכמות כולן כלולות
בתורה, וכאשר הן משמשות אותה הן בעצם תורה ממש".
לפני שנמשיך, נלקט מעט על האופן בו התחבר הנער
יחזקאל, אוד מוצל מאש, לפאר הדור ומנהיגו רבינו החזון
איש זיע"א. כעלם צעיר עלה לארה"ק בעירום וחוסר כל.
רבינו ה'חזון איש' שנתוודע לבחור הצעיר ולכישורונותיו
העילויים והנדירים, פרס עליו את חסותו, קירבו ואיצו
בחיבתו. הוא, שלא היה לו בעולמו כלום, קיבל את
מתיקות התורה שהחדיר בנפשו גאון ישראל. מוחו החרף
קלט בחריפות ובקיא את דברי תורתו של רבינו, שהחל
להשתעשע ולהתפלפל עמו בפלפולה של תורה, הלימוד
והפלפול של רבינו עם הנער רבי יחזקאל לווו לפעמים
בצעקות ובריתחא דאורייתא שנשמעו ממרחק.
בספר 'מעשה איש' חלק ג' מסופר: כי הגאון רבי יחזקאל
ברטלר שליט"א (זצ"ל) היה לומד עם רבינו ברייתחא
גדולה, ופעם כשהגיע נאמנו של רבינו, רבי יעקב שכטר
ז"ל, וראה את המחזה, שאל את רבינו: "מדוע אתה נותן
לבחור צעיר שיעצק עליך כל כך"? הגיב רבינו ואמר לו
בחיבות: "זה בסדר, זה בסדר"! לבסוף נעשה הגאון רבי
יחזקאל ברטלר חתנו של אותו רבי יעקב שכטר ז"ל.
"חייו הנהדרים בקודש של ה'חזון איש', היו כל כולם
מוקדשים לתורה" אמר הגר"י ברטלר באותה שיחה "כל
כולו היה תורה ועוד תורה. יחד עם זאת ימי שני חייו היו
קשים ומרים: כל ימיו, מצעירותו ועד זקנותו היה חלוש
וחולה, מדוכא ומלוץ בייסורים. בשנותיו הצעירות הייתה
פונסתו בקושי רב ו"בנסים תדירים" כפי שרבינו עצמו
הגדיר. גם בנים לא היו לו. ולכאורה איש כזה היה צריך
להיות שבור רצון ומדוכא. בדרך הטבע אדם במצב כזה
נמצא במשבר ומרה שחורה.
"ברם" הפליא הגר"י במעלת רבו "לא מצאתי אדם
מאושר כמותו. ולא סתם מאושר, אלא שהיה איש מלא
בשמחת חיים. כל אמרותיו, כל שיחותיו, היה ככזו שלווה
הדעת ושמחת הנפש. לפעמים היו הדברים נשמעים מפה
קדרו בבדיחות הדעת כדי לשמח אלוקים ואנשים. ושמחה

וכלו כל כוחותיו, לא ויתר ולא הסכים לשנות מסדר יומו,
וקיבל יהודים שהגיעו ממרחק לחלות את פניו ולשאול
בעצתו והדרכתו ולבקש את ברכתו.
"כל פונה היה יכול להיכנס אליו בכל שעות היום, מבוקר
ועד ערב, לשפוך לפניו שיחו בחדרו הקטן, לשמוע מפיו
דברי עידוד ונוחם ולהתברך מברכותיו. גם כדי להתברך
מפיו ולזכות שיזכירם בתפלה. ורק איש שמח כמותו, יכול
היה לשמח לאחרים".

החזו"א היה מעורר בדברי מוסר?

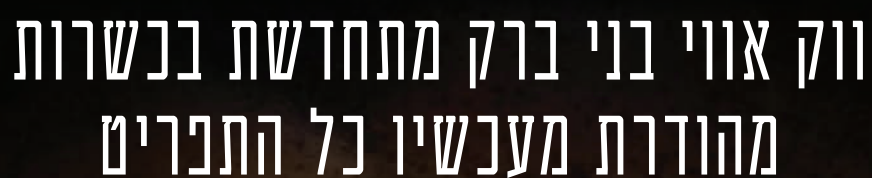
"כמעט ולא היה מעורר. כל דיבורו היה קצר, לא היו
אצלו אריכות דברים במיוחד לא בענייני דעלמא, למרות
כי היו רבים ששאלוהו בכל מיני עניינים גשמיים, אך
כל תשובותיו היו קצרות. לפעמים כשענה היה גם מציין
ומעורר על ענייני אמונה ובטחון. ורוב הדברים גם מובאים
בספריו. הוא כתב: 'השגחתו יתברך היא לפי מידת הביטחון
שהאדם משליך יתברך על בוראו יתברך', ('חזון איש' בבא
בתרא ס"ה' סק"ח). או 'האמונה והביטחון אחת היא, רק
האמונה היא המבט הכללי של בעליה, והביטחון המבט
של המאמין על עצמו' ('אמונה ובטחון' פרק ב' אות ב')."
סיפר הגאון רבי יחזקאל זצ"ל: "פעם אחת אמר בפניו
אחד מתלמידיו: 'מה הבעיה לקיים מצוה זו, אין זו כה
קשה לקיימה'... העיר לו על כך רבינו: 'צריך ליזהר מלומר

עם בני הגר"ח גריינימן

עם מחותנו הגר"י פרידמן ר"י תפרח

בכשרות בד"צ בית יוסף

תפריט

wok a way

 WOK A WAY
  WOK_A_WAY

הנער יחזקאל, אוד מוצל מאש, לפאר הדור ומנהיגו רבינו החזון איש זיע"א. כעלם צעיר עלה לארה"ק בעירום וחוסר כל. רבינו ה'חזון איש' שנתוודע לבחור הצעיר ולכישרונותיו העילויים והנדירים, פרס עליו את חסותו, קירבו ואימצו בחביבות. הוא, שלא היה לו בעולמו כלום, קיבל את מתיקות התורה שהחדיר בנפשו גאון ישראל

הגרי"מ יוטקובסקי והגר"ג נדל זצ"ל, מאחור נראה הגר"י ברטלר זצ"ל

שהגיעה בתדירות אל רבינו זי"ע, לשמוע ממנו דרכי תורה הוראה. מה הייתה מטרת בואם? לשאול שאלות? "זכורני שקבוצת אברכים מתלמידי ישיבת מיר, שהיו נוסעים מירושלים לבני ברק כדי להגיע אל רבינו ולדבר עמו בלימוד. זה היה הגה"ח רבי חיים ברים זצ"ל; הגאון רבי משה יהושע לנדא זצ"ל; הגאון רבי יוד'ל שפירא זצ"ל; רבי אברהם יעקב ווינר זצ"ל, ועוד, הם פשוט הגיעו לשוחח בלימוד עם רבינו. רבינו קרבם מאד, הוא ידע כי מדובר בבני עליה המבקשים להתעלות על במתי התורה והיראה".

"רבי אברהם יעקב ווינר נפטר בגיל צעיר, נדמה שהיה כבן כ"ח, ורבינו החזו"א מאד הצטער בפטירתו. הוא אף רשם וניסח את נוסח המצבה שלו".

"רוכס היו חסידים. רבי חיים ברים זצ"ל היה חסיד באיאן. רבי יוד'ל שפירא זצ"ל הגיע מבית חסידי קרלין. הוא ידע כי מצד אחד הם מלאים חיות באמונה תמימה ושמחה. כך גם היהודים ההונגרים הוא חיבב מאד. עם תמימותם בנה את העיר בני ברק".

סיפר רבי יחזקאל בבת שחוק על פניו: "הזכרת רבי חיים ברים שהיה חסידישער. זכורני שפעם שאל רבי חיים את רבינו החזו"א, האם מותר ללכת לים לפני התפילה? השיב לו רבינו בבדיחותה: 'פעם ראשונה שאני שומע חסיד שואל אם מותר ללכת לטבול לפני התפילה'?!"

"הנהג אינו יודע את התוספות"

החזון איש היה מתפלל עם מנין בביתו?

"כן. היה שם חדר מיוחד לתפילה".

"מי היו המתפללים?

"היו מגיעים לשם מקורביו, קרובי משפחתו. פעמים הוצרכו לקרוא בחורים מבתי כנסת אחרים כדי להשלים מניין בבית רבינו. במיוחד היה זה בערב שבת קודש, כשהוצרכו מניין לתפילת מנחה גדולה, היה אומר רבינו שלא לקרוא לאלו שדרכם להתפלל בנוסח ספרד - מנחה יחד עם קבלת שבת, באמרו, שלא כדאי לקלקל להם את ה'קבלת שבת'.

#מספרים כי החזו"א היה מטייל כל לילה לבריאותו, לשאוף

אוויר צח. הייתם עמו בטיולים אלו?

"החזון איש היה מוכרח לטייל ולשאוף אויר צח לצורכי בריאות גופו. ליוויתי עמו פעמים רבות. היו פעמים שדיבר בלימוד, והיו פעמים שהיה שותק ומחשב במוחו ללא דיבור כלל".

"פעם אחת כשליוויתי אותו התקרבה מכונית, והתרחק לצדי הדרך, תוך שאומר לי: 'שהנהג אולי אינו זוכר את התוספות (במסכת בבא קמא דף כ"ג ע"א ודף כ"ז ע"ב) הסוברים שיותר יש לו לאדם ליהזר ולשמור על עצמו שלא זיק אחרים משלא יזק'..."

לברר על כשרות והידור הקלף, שאלו באיזה נוסח מעבד העורות, ואמר לו הנוסח של 'ברירה', ולא של 'תנאי'. חזר הגר"ח לחזו"א ואמר לו, שבפירוש אמר לו הסוחר שאומר הנוסח בלשון 'ברירה'... הניח רבינו ואמר: 'כיון שאמר זאת כשהמקח כבר לא היה בידו, אין בעל המקח נאמן! לימים פגש הגר"ח את שותפו של הסוחר, ודיבר עמו על צורת העיבוד שנוהג בקלף, ובין השאר דיבר עמו בנוסח העיבוד, ושותף זה אמר לו שהנוסח הוא בתורת 'תנאי'. וכששאלו: 'איזה נוסח אומר השותף השני'? פרץ הנשאל בשחוק תוך שאומר: 'הרי הוא אינו משתתף כלל בעיבוד, ולעולם לא נכח בשעת העיבוד, והינו שותף שעוסק רק בהשקעת כסף ובמסחר מכירתם, ומאי אכפת לן בנוסחו'. סיים הגר"י ברטלר את סיפורו: "חשבתי לאחר מכן, שזה ממש מבהיל על הרעיון. רבינו ה'חזון איש' שטרח כל כך בהוצאות לספר תורה, והנה כשהתעורר חשש חמור על כשרותו, לא התפעל כלל, ולא חיפש אחד 'חומרות', שאם ההלכה קובעת ש'אינו נאמן' אזי אינו חושש כלל, ואינו מאמינו! נו, זה נקרא 'מחמיר' או 'מקל'? זה נקרא דעת תורה ושמירת ההלכה".

"מאיך היו הנהגות בהם היו נראות כחומרות. לדוגמא רבינו הפסיק לאכול בשר בהמה, ונימק טעמו, שמצא שיש צרירת דם בריאה, ואף שאין בזה שום חשש טריפה, מכל מקום הרי במליחה צריך לחתוך מקום צרירת הדם. וכשאלוהו: הרי זה עושים לפני המליחה ומה שייך זה לשוחט? השיב: 'שוחט ירא שמים כיון שבודק הריאה ורואה צרירת דם, צריך לחתכו למנוע חשש מכשול שמא לא ישימו לב על כך בעת המליחה, וכיון שלא עשה כן, חוששני שאינו ירא שמים ראוי'. שאלוהו: אם נמצא ריעותא בשוחט אחד, מדוע חושש על כל השוחטים? השיב רבינו: 'השוחט הזה היה מיוחד במינו, ועם זאת יצא מכשול זה, לכן איני אוכל יותר בשר בהמה'! (הובא גם בשמו בספר 'מעשה איש').

הקבוצה החסידית

על פסיקותיו של רבינו ה'חזון איש' שהיו מושתתים על דברי הגמרא, סיפר בהזדמנות אחרת הגר"י ברטלר: פעם קצצו אילן שהיה נטוע בחצר רבינו, ששורשיו היו גדולים באופן מיוחד, והגיעו עד לכותל הבית. רבי יחזקאל שאל לרבינו על הסיבה לקציצת העץ, השיבו: 'היה כאן יהודי אחד שעורר אותי שהעץ הזה מזיק לבית'. שאלו תלמידו: וכי בשביל שיהודי אחד מדבר בגנות העץ צריך מיד להמית את העץ ולקצצו? השיב רבינו: 'יש לך טעות. לא לאיש אני מאמין, אלא לגמרא אני מאמין, שמדינא דגמרא אין לנטוע עץ סמוך לכותל, כי השורשים מזיקים לכותל, אך ראיתי שאף אחד אינו חושש לזה, העדפתי לשתוק, שחשבתי כי שמא נשתנו הטבעיים. אך כששמעתי מאחד שזה מזיק, אזי חושש אני לדברי הגמרא ולא למה שאמר האיש! הגאון רבי יחזקאל נשאל על הקבוצה הירושלמית

כן, שבעולם האמת כשירצו לתת שכר על מצוה זו, יאמרו לו: הרי יש כאן הודאת בעל-דין שמצווה זו קלה הייתה ואינה שווה לו כל כך... בעולם האמת תבקש הרבה 'לוויתן' בשביל זה!

"זה היה ביטוי של רבינו, שכר המצוות היה מכנה ל'סעודת הלוויתן'. פעם בכניסה לחצירו לא היה משקוף, ביקש להתקין משקוף ולקבוע מזוזה. ואמר: 'שמצות 'ובשעריך' אינה מפורסמת וצריך לפרסמה' והוסיף ואמר: 'אדם צריך לדאוג לעצמו לעוד לוויתן'!..."

את התירוץ צריך למצוא לבד"

#מה היה דרך לימוד של רבינו? ידוע כי דרכו היה שונה מדרך הלימוד בישיבות.

"הוא היה לומד את הסוגיה, גמרא וראשונים, ואח"כ נפנה ללמוד טור ובית יוסף לברר את ההלכה. כל עניין למד ביסודיות כדי לברר את ההלכה למעשה".

על ימי לימודיו עם רבינו, סיפר רבי יחזקאל: "פעם התעוררה לרבינו קושיא באיזו סוגיה בעת לימודינו, וביקש שיחפשו בספרים אם כבר הקשו כן, באמרו שאם לא הקשו כן, סימן שצריך ללמוד שוב את הסוגיה ולעמוד על הטעות. ואמנם אם המפרשים כבר שואלים את הקושיא, הרי שזה סימן והיכר שלומדים היטב את הדברים. אבל זאת אמר, לחפש את הקושיא, ולא את התירוץ, שעל התירוץ יש להתייגע לבד".

בדרכי פסיקתו של בעל ה'חזון איש'. האם היה מחמיר או מקל?

"ה'חזון איש' היה פוסק כפי שהיה נראה לו ההלכה וכפי שעמל לבארם ביגיעה גדולה. פעמים שהחמיר ופעמים שהקל. לא היה בזה כלל לומר ש'מחמיר', כפי שיש רוצים לומר, וגם לא שהיה 'מקל', למרות שיש בספרי חזו"א הרבה קולות.

"אספר דוגמא אחת מעובדה שהייתה אצלו: פעם הביאו לפניו הקלף ל'ספר תורה' שכתב לעצמו. לאחר שנמסר הקלף לידו ושילם עבורו, החל הסוחר לשבח את מקחו ולגנות את סחורתם של אחרים. משיצא אמר רבינו: 'שלא היה קונה הקלף אצל מי שמדבר כך'.

"הגאון רבי חיים גריינימן שליט"א (זצ"ל) שהיה שם, ושמע את דברי רבינו ה'חזון איש', יצא אחר הסוחר והחליט

פתחנו

אנו שמחים לבשר כי בשעטו"מ נפתחה חנות המפעל של בבני ברק

בחנות תוכלו להשיג את כל המגוון הגדול והאיכותי של מוצרי B&D ובנוסף:

- מוצרי 'ניחוח' (מותג מוצרי איכות השייך ל B&D) - הכוללים אגוזים, שקדים ועוד.. באיכות הגבוהה ביותר!
- מגוון גדול של מוצרי טבע, מוצרים ללא גלוקן, מוצרים ללא סוכר
- מגוון תוספי המזון (הכשרים) של חברת 'אלטמן'

**תמיד ידעתם שלמותג B&D יש מגוון ענק של מוצרים,
אבל לא ידעתם איפה אפשר להשיג את כולם? עכשיו ב"ה יש!**

מבצעים מיוחדים לרגל הפתיחה שלא תמצאו באף מקום אחר!

סדרת הדבשים המגובשים הייחודיים שלנו

מה זה דבש מגובש?

- דבש שלא עבר תהליך חימום במטרה לשמור את הערכים התזונתיים של הדבש
- דבש שמגובש בתהליך קירור ייחודי היוצר מרקם מיוחד של ממרח

**דבש מגובש
מפרחי אקליפטוס**
מכיל כמות גבוהה
של ברזל

**דבש מגובש
מפרחי אבוקדו**
מקבל השפעות
בריאותיות מפרי
האבוקדו
ובפרט
ויטמין B

**דבש מגובש
מפרחי דרדר**
מכיל אחוז גבוה במיוחד
של אבקת פרחים
ופרופוליס

במחיר היכרות מיוחד 500 גר' 19.9 ₪ בלבד

מוצרים ייחודיים ומיוחדים

קקאו
21% שומן
באיכות ובארומה הטובה
ביותר הקיימת בשוק
400 גר'
12.9 ₪ בלבד

סילאן
מיוצר מ- 100% תמרים מובחרים ביותר
מרוכז במיוחד, ללא שום תוספות
900 גר'
15.9 ₪ בלבד

שמן קוקוס אורגני בכבישה קרה
באיכות הגבוהה ביותר
900 גר'
39.9 ₪ בלבד

מיץ שזיפים
מיץ שזיפים ללא
תוספת סוכר היחיד
בכשרות בד"צ
העד"ח! ובטעם עדין לשתייה
לא הכל צריך
לשמור בבטן!
16.9 ₪ בלבד

מגוון מוצרי האיכות היעילים ביותר של חברת 'אלטמן'

מגנזיום UP
44.9 ₪ בלבד

**ויטמין D1000
טבליות**
100 יח'
22.9 ₪ בלבד

**ויטמין D1000
טיפות**
18.9 ₪ בלבד

ברזל קומפורט
היעיל והקל
ביותר לשימוש
77.9 ₪ בלבד

יומי מולטי ויטמין לילדים
100 דובונים
39.9 ₪ בלבד

מגוון מוצרי האיכות של טריים וטעימים ובמחיר...

אגוזי ברזיל
ריכוז של
בריאות
100 גר'
6.9 ₪ בלבד

אגוזי מלך קלופים
100 גר'
3.9 ₪ בלבד

חמוציות
ללא תוספת סוכר
ממותקות ברכז תפוחים
200 גר'
7.9 ₪ בלבד

תערובת בריאות לסלט
100 גר'
2.9 ₪ בלבד

המבצעים בתוקף עד יום ג' כ"ח אדר א' או עד גמר המלאי

רחוב הרב קוק 13 בני ברק | 03-6224588 | שעות פתיחה: ימים א' - ה' בין השעות 8:30 - 22:00 | יום ו' בין השעות 8:30 - 13:00

'כר' ולא אחרת

הפוליטיקה סערה בעקבות צירופה של תנועת 'עוצמה יהודית', יורשתה האידאולוגית של תנועת 'כך', למפלגות הימין המסורתיות. גינויים משמאל ומימין לצד טענות על צביעות שטפו את הארץ התקשורתית • יוסי גיטלר יצא בעקבות נאומיו של מייסד 'כך', הרב מאיר כהנא, וניסה להבין על מה הסער הגדול • מתי ביקש שהכנסת תעמיד אדם לדין? את מי כינה קיצוני? ומדוע הגיש הצעת אי אמון? מה תכנן לעשות ב"יומיים של כסאח"? את מי יחליף ברשות השידור? ומי נחשב לסמרטוט? • מיהו כהניסט

|| יוסי גיטלר ||

צילומים: ארכיון, ויקיפדיה, יעקב סער, נתי הרניק, בני טל אור, מגי איילון (לע"מ)

ראש הממשלה בנימין נתניהו זכה בימים האחרונים, מאז נחתם הסכם שיתוף הפעולה בין מפלגות 'הבית היהודי' ו'האחדות הלאומי' ל'עוצמה יהודית', לקיתונות של בוז וזעם קדוש מהצד השמאלי של המפה הפוליטית, אבל לא רק.

גם בחוגי הציונות הדתית, לאו דווקא המתונים שבהם, נשמעה ביקורת חריפה וביטויי התנערות מהתנועה, שלדבריהם, ממשיכה את מורשתו של הרב מאיר כהנא מייסד תנועת 'כך' שנפסלה מהתמודדות לכנסת.

מנגד טוענים ראשי התנועה, ד"ר מיכאל בן ארי עו"ד איתמר בן גביר וברוך מרזל, כי הם אינם מייצגים עוד את אותם ערכים בהם דגל מורם ורבם מאיר כהנא. כראיה הם מביאים את פסיקת בג"צ שאפשר להם להתמודד בבחירות לכנסת, בשונה מההחלטה שניתנה לתנועת האם 'כך'.

אז מה היא אותה השקפה 'כהנסטית' קיצונית ממנה מתנערים כולם, כולל תלמידיו וממשיכי דרכו של הוגה, אלו מוטיבים בה דומים לחוקי נירנברג כפי שהתבטא בשבוע שעבר רב ביהכ"נ הרמב"ן בירושלים בני לאו.

כדי לקבל טעימה קלה מדרכו ה'גזענית' וה'פשיסטית' של מאיר כהנא חפרנו בארכיון נאומיו בכנסת, בשנים בהם עוד הותר לו לכהן בה כחבר. דברים שנישאו, בדרך כלל, מול אולם מליאה שומם, לאחר שכלל חברי הבית מכל הסיעות החרימו את נאומיו בשל הביטויים הקשים שהיה שזור בהם. כהנא עצמו התייחס בבדיחות הדעת לנטישה ההמונית של אותם חברי כנסת וקרא עליהם 'מהרסיין ומחריביין ממך יצאו'.

בהקשר זה נעיר כי בשיחה שהעניק לנו בעבר חבר מועצת העיר ירושלים יוני יוסף, נציג תנועת 'יחד' בסיעת 'מאוחדים', אודות אביו הגאון רבי יעקב יוסף זצ"ל, בנו של מרן הראש"צ הגר"ע יוסף זצ"ל, שכינה כחבר כנסת מטעם מפלגת ש"ס בשנים בהם שהה כהנא בכנסת, סיפר לנו יונתן שאביו, הגר"י יוסף, לא לקח חלק בהחרמה הכללית וכן נותר לנכוח במליאה בעת נאומיו של כהנא. מאותם דברים קשים, ניתן להתחיל ולהבין את פשר הסלידה של מרבית הציובור היהודי בארץ ישראל מהצורה בה הביא כהנא את הדברים לידי ביטוי. גם את על השיטה ועל הנחת היסוד שבבסיסה, או לכל הפחות חלקים מתוכה, יהיו רבים שיסכימו הבידול שמבקשים כולם לייצר נובע בעיקר מהצורה והדרך.

הכנסת מתבקשת להעמיד לדין

בנאום על הרעלת בעלי חיים בידי ערבים, פתח כהנא את דבריו במתקפה על מה שכינה "ממשלת הברבורים נסה בפחד מהאמת המרה, מקרקרת על דו-קיום. היערות והשדות בוערים וממשלת פרס ושמיר 'שרופה' על דו-קיום".

מהר מאוד עבר להטיף את תפיסתו אודות היחס הראוי לערבים במדינת ישראל: "הנבלים ולא-חכמים בורחים כמו משד מהאמת המרה ומבלבלים את המוח בדו-קיום. דו-קיום בין יהודים לערבים בארץ? במדינה? חברי הכנסת, היש את נפשכם לדעת מה זה דו-קיום, כדי שתפסיקו לזלזל בערבים ולסכן את היהודים? דו-קיום הוא חמור ורוכבו. ודאי שכולם רוצים דו-קיום. השאלה היא: בדו-קיום הזה בין חמור לרוכבו, מי יהיה החמור ומי הרוכב?

"הערבים יחבקו בששון את הדו-קיום שבו הם רוכבים על החמור היהודי. אך שמאלנים ואנשי ליכוד ביחד, אנשי רוח, סופרים מבולבלים, הומניסטים וליברלים מטושטשים, מתיוונים ומתגוונים, מסוממים מהתרבות הזרה של הזרים - תפסיקו ללעוג לערבים ולזלזל בהם בדבריהם המגוחכים על דו-קיום, כאשר כל כוונתכם היא, שהם יהיו החמור שעליו אתם רוכבים.

"ערביי הארץ, ערביי המדינה, שונאים את המדינה היהודית ואת המעמד העליון של העם היהודי בתוכה. הערבים, ובמיוחד הדור הצעיר הערבי, שאנו, הסכלים

והאווילים, יצרנו כדור משכיל ומשוחחר מכל פחד מיהודים - הם חולמים, שואפים ומתאווים לחסל את מדינת היהודים. עכשיו, מיד, התעוררו, התעוררו מנהיגים נרדמים, ממשלת העוף והקוק, פרס ושמיר. עכשיו, מיד, תוכנית להוציא אותם מהארץ - זה ברצון וזה בכוח - והעיקר שניפטר מהם, ושנבטיח לילדינו חיים במדינה יהודית ולא, חס ושלום, לילה ארוך, שחור וארוך, של "איטבח אל יהוד".

"אין ולא יהיה דו-קיום אתם, כי אני לא מוכן להיות החמור, וגם הם לא. הפתרון היחיד - החוצה" זו בעצם משנתו של כהנא על רגל אחת "הפתרון החוצה". בשלב זה ביקש כהנא להעמיד לדין שוטר ממוצא ערבי שהיכה משתתפים בעצרת של תנועתו שנערכה בחולון, כשלטענתו האירוע הוא תקיפה על רקע לאומני מצדו של השוטר.

יו"ר הכנסת ח"כ גרוסמן התפלל על הדרישה להעמיד אדם לדין מעל דוכן הנואמים בכנסת ופנה לכהנא: "אתה מבקש שהכנסת תעמיד אותו לדין? תפנה אל המשטרה ותבקש להעמידו לדין. אינך יכול לבוא לכנסת ולבקש להעמיד מישהו לדין. הכנסת לא יכולה להחליט על כך". כהנא השיב בנימוק יצירתי: "אני מציע אי-אמון בממשלה, משום שאני יודע שהמשטרה לא תעשה זאת, ולשר המשטרה לא אכפת כיוון שזה היה איש תנועת "כך". נדמה שזו הפעם הראשונה והאחרונה בה הכנסת התבקשה להעמיד אדם לדין.

"ובערת הרע מקרבך"

את חיציו כיוון כהנא פעמים רבות אל חברי הכנסת הערבים, באחד מנאומיו הגדיר אותם כבעיה המרכזית של מדינת ישראל. "הבעיה המאיימת להכחידנו, הסרטן שאוכל אותנו הוא הערבים של מדינת ישראל, האזרחים שווי-הזכויות, המצביעים, היושבים כאן בכנסת, המכריעים, ובעיקר הפרים ורבים ועולים עלינו פי שלושה בילודה. זאת הבעיה. עם עוין היושב בתוכנו ושונא את הציונות ואת המדינה היהודית ואת העם השולט על אדמות פלשתיין, כפי שהם רואים זאת.

"הבעיה היא לא ערפאת ולא ג'ורג' חבש, כי אם חברי הכנסת תופיק זיאר, תופיק טובי, מוחמד מיעארי, מחמד ותד ועבד דראושה". ואז עבר שוב לדבר על ערביי ישראל: "הבעיה איננה עזה או טול-כרם, קלקיליה או שכם. הבעיה היא נצרת, סח'נין, שפרעם, טייבה, טירה וכפר-קסם.

"אום-אל-פחם גברה על ירושלים. איזה חילול השם, איזו בושה וכלימה. אום-אל-פחם היא ערביי הגליל והמשולש, יפו ורמלה, עכו והנגב. אום-אל-פחם היא פצצת זמן הממתינה לרגע של אמת כדי להתפוצץ.

"בעזרת השם אני הולך לאום-אל-פחם. בחזרה לוואדי-ערה, לעורר את העם, להקיץ נרדמים ולכווץ את הקוצים, להכריז לשונאינו השוכנים בתוכנו: לא לעולם חוסן, לא לעולם שמיר ופרס. בעזרת השם כהנא עולה. וכאשר בעזרת השם הוא יהיה ראש הממשלה אז יקיום הפסוק: וביערת הרע מקרבך" רימז כהנא מה בדיוק הוא מתכוון לעשות לכל תושבי אום אל פאחם והגלילות.

ח"כ אהרן הראל (המערך) פנה ליו"ר הכנסת: "אני מציע להסיר את ההצעה מסדר-היום ולהסיר את הדמות של האיש הזה מהכנסת". כהנא הגיב "האיש הזה. שמאלני מטורף שכמוך".

"יומיים של כסאח"

גם כלי התקשורת טווחו בנאומיו של כהנא. הנה דוגמא. "על רשות השידור אין טעם לדבר, רק להוסיף, שכאשר בעזרת השם נגיע לעמדת כוח, ננקח משם

עם תומכיו

מרזל

ישיבת הרעיון היהודי

בנצי גופשטיין

בשנים שחלפו פורסמו בלוח מזל וברכה למעלה מ-1,500,000 מודעות

עשרות אלפי דירות נמכרו ו/הושכרו

עשרות אלפי משפחות יצאו לחופשה

עשרות אלפים מצאו פרנסה

עשרות אלפי מכוניות החליפו ידיים

שוק ה-"יד שניה" בפריחה

לוח "מזל וברכה" של "קו עיתונות" הוא הלוח המוכר של המגזר החרדי

רוצים תוצאות?
רוצים הצלחה מובטחת?

התקשרו עכשיו: 03-6162228

קו עיתונות

מזל וברכה

בנימין זאב כהנא

איתמר בן גביר

תלמידי כהנא מתבצרים בימית

תומכיו בהפגנה נגד שמיר

את כל הערב-רב".

ובהקשר אחר: "כל העיר" (מקומון בשליטת משפחת שוקן-הארץ) זה סמרטוט, ואני עומד על כך שזה סמרטוט". וזו הייתה תגובתו של ח"כ צ'רלי ביטון (החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון): "אתה סמרטוט יותר גדול". כהנא דווקא נשאר רגוע והשיב "בסדר".

"לו הייתי ראש הממשלה" דמיין "הייתי סוגר את השטחים בפניהם של כל העיתונאים, בפניהם של כל כלי התקשורת האנטישמיים, בכלל זה ובמיוחד של שונאי ישראל שהשתלטו על הטלוויזיה והרדיו של מדינת ישראל. כאשר בעזרת השם נגיע לשלטון, נזרוק מכל המדרגות את כל השמאלנים והבוגדניים האלה ונחליף את כולם ביהודים טובים, גאים ואוהבי ישראל".

על יהודי ארה"ב השתלח כהנא בנאום אחר "הממסד היהודי בגלות, השמנים, המתבוללים, בעלי המאה ללא שמץ של דעה. קטני אמונה ומחוסרי ביטחון - מדיניותם מעוצבת על-ידי הגינוי של הגוי" אמר.

הקטע הבא עולה על כל דבר אחר שנביא בעמודים אלו. אפשר לומר שכאן נתן כהנא להבין מה הם הצעדים המעשיים בהם ינקוט ברגע שהדבר יתאפשר לו: "לו הייתי היום ראש הממשלה, הייתי סוגר את יהודה, שומרון ועזה בפני כלי התקשורת, ואז - יומיים של "כסאח", לרבות הרס בתים, מעצרים המוניים וגירוש בסיטונות. מה יגידו בעולם? אותו גינוי, אותן צעקות שקיבלנו בעד התוכנית האומללה לגרש מכאן תשעה ערכים נקבל כשנגרש תשעים אלף או תשע מאות אלף".

שפת הטרנספור

מוטיב שחוזר שוב ושוב בנאומיו של כהנא, הוא לגרש את הערבים מהארץ הזו. נביא עוד מספר ציטוטים בהקשר זה: "יש להוציא אותם לארצותיהם. בכוח. אלוף פיקוד הצפון לשעבר, אביגדור בן-גל, כינה פעם אחת את ערביי הגליל "סרטן". כך הוא אמר. אבל לא רק אלה שבגליל הם סרטן, רבתי. אנחנו עומדים היום בפני סרטן המתפשט בגוף המדינה היהודית. עם סרטן אין חיים בדו-קיום. או שעוקרים אותו וזורקים, או שמתים. הבה נחיה ונזרוק.

"אגב, איזו מלה זו טרנספור? לשון הקודש? לשון התנ"ך? התלמוד? הרמב"ם? טרנספור. ואיך מטים אותה: אני אטרנספור את הערבים, אתה טרנספור, אנחנו נטרנספור והמה מטרנספורים".

"העם שעד לפני זמן קצר פחד להוציא מהפה את המלים: הוצאת ערבים, טרנספור - כבר לא פוחד היום. העם הזה כבר דחה את ההבל, שלפיו הוצאת הערבים היא גזענות, פאשיזם, נאציזם, היטלריזם. הם דחו את ההבל הזה, השקר הזה. היום רובו של העם אינו מתנגד להוצאת הערבים מטעמי מוסר. ההתלבטות היחידה עתה היא בשאלה האם ניתן להוציא אותם. לא עוד שאלה של מוסר, אלא שאלה פרקטית, מציאותית: האם ניתן. אני אומר: כן. רבתי, זה מסמל מהפך אינטלקטואלי ונפשי אדיר, זה הניצחון של תנועת כך".

יהודית או דמוקרטית

אחד הנקודות המרכזיות במשנתו של כהנא הייתה העמדה לפיה יש סתירה בין ציונות לדמוקרטיה. מה שאומר שמדינת ישראל אכן אינה דמוקרטית. סעיף זה העלה מאוד את חמתם של מתנגדיו. להלן כמה מנאומיו המייחסים לסוגיה זו.

"דמוקרטיה המערבית. מה הקשר של המושג הזה, המערבי, הגויי, לרעיון הציוני של מדינה יהודית? הדמוקרטיה המערבית דוחה בשאט נפש את המושג של מדינה יהודית. הדמוקרטיה המערבית תובעת מדינה הנתונה להכרעת הרוב, ולא חשוב מי הם הרוב. אם יהיו הערבים הרוב, אזי זכותם להקים כאן מדינה על-פי תוכנותיהם. זאת דמוקרטיה מערבית. מי מכל אלה שברחו מן האולם יהיה מוכן לקום היום ולהגיד: אני מוכן לתת להם להיות רוב, ומוכן שעל-ידי הדמוקרטיה הם יחסלו את המדינה היהודית?"

"זה הניגוד, זו הסתירה. ועל הפער בין מדינה יהודית לבין דמוקרטיה מערבית אי-אפשר לגשר. האמת הזאת, הצלולה והבהירה, הפכה למפלצת, לחלום בלהות,

עולם. לדברי ראשיה וחבריה הרי שהם רחוקים מכך ומתנגדים לרבים מהם. בראיון לכלי התקשורת הדגיש יו"ר 'עוצמה יהודית' ד"ר מיכאל בן ארי כי הם מתנגדים לחוקים רבים שביקש הרב כהנא לחוקק, בהם הגירוש וכן הפרדה מוחלטת בין ערבים ליהודים בכל תחומי החיים. עו"ד איתמר בן גביר, מועמדה של 'עוצמה יהודית' לכנסת, הגדיל לעשות ונגע בנקודה שנחשבה לטאבו עד היום בעיני ראשי התנועה, והיא הכניסה לקואליציה. בניגוד לעבר, אמר בן גביר, לא נפסול על הסף כניסה לקואליציה, באם ימולאו מספר תנאים שנדרוש. השאלה היא האם תבוא בפניהם בכלל הצעה שכזו.

למתייוונים בארץ. לא מר פרס ולא מר שמיר, לא מערך ולא ליכוד, לא רפול ולא גאולה, איש מהם אינו מסוגל לאזור אומץ להתמודד עם הבחירה ולבחור - זה או זה. במקום זה הם מתחמקים, משמיצים: כהנא הוא גזעני, פאשיסטי, נאצי. מסכנים ואווילים, מוגי לב הם, אחוזי פחד מהמחשבה שמא יצטרכו לבחור.

"עלינו לבחור, או מדינה יהודית או מדינה דמוקרטית נוסח המערב. מי שבוחר בדמוקרטיה הוא אנטי-ציוני, אויב העם ובוגד במדינה; מי שבוחר במדינה היהודית חייב לאמץ, לחבק, להפעיל את הפתרון היחיד שיצילנו מטבח, חס ושלום, מנוראות, משואה, חס וחלילה, והוא - להוציא אותם מכאן. לא טרנספר מרצון, כי אם הוצאה, הן ברצון והן שלא ברצון.

"זאת הבעיה. לצערי אולי, אבל זאת עובדה, יש ניגוד וסתירה בין הדמוקרטיה - כפי שישנה, נאמר, באנגליה, בצרפת, באמריקה, ששם אין שום הברל בין ערבי, יהודי, קתולי - לבין הציונות. כאן זוהי מדינת היהודים. ובכן, יש ניגוד וסתירה בין הדמוקרטיה המערבית לבין הציונות. זאת הבעיה. ואדוני השר, יש הקצנה - - -

השר עוז ויצמן הגיב "מצדך - בטח". כהנא הסביר מיד את דבריו: "הערבי הצעיר איננו כמו אביו ולא כמו סבו. ואני מציע לך לא לדבר סתם לערבים, אלא לדבר אתם. כי הם מבינים את כהנא וכהנא מבין אותם"

בשלב זה התפתח עימות בין כהנא לח"כ עבד-אלוהב דראושה (המערך) "הם סולדים ממך" אמר דראושה, "אני מסכים, הם סולדים, אבל מבינים" ענה כהנא "צריך להחזיר אותך לאמריקה" זעם דראושה, "איך אתה מדבר? אתה קיצוני, ממש קיצוני" האשים כהנא את דראושה בלא פחות מקיצוניות.

מדינה עם כיפה

באחת הפעמים בהן ביקש הרב כהנא להביע אי אמון בממשלה, היה זה לא פחות בגין סירובה של המדינה לקבל על עצמה עול מלכות שמים ועול מצוות.

"הנני פונה לכל החברים, ובעקיפין לכל עם ישראל: מדינת היהודית עומדת היום בפני סכנה לעצם קיומה, מבית ומבחוץ. האויב מאיים, מבצע, רוצח, חולם על חיסול והשמדה. לא הסכנה ולא הישועה תבואנה מירדן, או מרוסיה או מוויינגטון. הסכנה נובעת משום שפרקנו עול, פנינו עורף לבורא העולם ולמצוותיו. חברי הכנסת, דעו שהמבול מגיע, מבול של אש, טרגדיה ואסון. אין פורענות בלי חטא ואין חטא יותר מזעזע מהפשע ששמו מפגשים ותוכניות להרוס את הייחוד, את ההבדלה, את הקדושה של עם ישראל. בידינו הישועה והגאולה.

"אני מתחנן לפניכם להתקומם נגד מלכות הזלה הזאת, הממשלה המתיוונת הזאת. למען ילדינו אני מתחנן לפניכם להצטרף אלי בהצעה זו של אי-אמון לממשלה".

כל אלו היו מקצת מן המקצת שליקטנו מנאומיו ודבריו של יו"ר ומייסד תנועת 'כך'. אחרי קריאת הדברים לא קשה להבין את נימוקי המתנגדים לדרכו וממשיכיה. השאלה היחידה שנותרה היא האם אכן 'עוצמה יהודית' מזדהה עם כל אותם מוטיבים ותפיסות

כהנא נואם בכנסת

נושא דברים בהפגנה בירושלים

המרגלים

פרשיות הריגול המסעירות של ישראל: חייל האס.אס. שהתחזה ליהודי, המרגל שהיה צאצא למשפחת אדמו"רים, הסובייטי הבכיר שחזר למוטב והמדען מהטכניון • וכמובן, סיפורו של גונן שגב - השר שהפך למרגל איראני

|| איילה אבן האזל ||

צילומים: ויקיפדיה

שבתאי קלמנוביץ

דוד ויזבורג. בנוסף צויר שנפט בעט נובע בעל יכולות מדהימות של ירי גז.

שנפט הגיע לישראל ועבר את בדיקת המכס בהצלחה, אך לא ארכה שמחתו ובעוד הוא עלה על מוניית אקראית, זינקו עליו סוכני שב"כ משני הצדדים... "איך נקרא לך, גבריאל זיסמן

שנפט המאוכזב שנשאר עם סכום כסף זעום, חיפש פיתרון ואז צץ במוחו רעיון, הוא ניגש לשגרירות המצרית והציע את עזרתו במסירת מידע תמורת תשלום ותמורת השבתו לגרמניה. בשגרירות המצרית חקרו אותו ועל מנת לבדוק את רצינותו, הציעו לו לטוס למצרים. שנפט נענה להצעה וטס לקהיר, שם נחקר באופן יסודי בידי קצין מודיעין מצרי, אשר הציע לו לחזור לישראל, לנסות להתגייס שוב לצבא ולפעול כסוכן סמוי של המצרים.

טובה גם עבורו. כך, בעזרת שכנו, הגיע אף הוא לאחד הארגונים, הצהיר כי אמו גרמניה אך אביו יהודי ושובץ במהרה לקבוצת מעפילים שאורגנה על ידי המוסד לעליה ב', ואף בחר לעצמו שם עברי חדש: גבריאל זיסמן.

ספינת המעפילים יצאה לדרכה אך מזלה לא שפר עליה והבריטים ששלטו אז בארץ הגלו את כל הנוסעים לקפריסין. במחנה הצטרף שנפט לארגון ההגנה ויש היודעים לספר כי היה מעורב בניסיון בריחה שכשל, ורכש את הערצת ציבור הפליטים בקפריסין. כאשר חוסלו המחנות בקפריסין, עלה ארצה ועבר לגור בקיבוץ קריית ענבים - שם עבד במשק ולמד עברית.

ב-1949 אף התגייס לצה"ל, וסיים בהצטיינות קורס מפקדי כיתות ואז ביקש לעבור למושב ליד אשקלון. לאחר השחרור הוצע לו להתגייס לקורס קצינים - אשר גם אותו עבר בהצטיינות, ושובץ בחייל התותחנים בדרגת סרן. שנפט אף הגיש בקשה לשרת בצבא קבע, אך בקשתו זו נדחתה לאחר תחקיר בטחוני אשר עורר תהיות בנוגע לזהותו האמתית. חבריו אף ידעו

לספר כי פעם כאשר היה שיכור הראה להם תמונה שלו במדי אס.אס. וכך שוחרר שנפט מהצבא.

בשלב זה העיתונות ידעה לספר על הנס הכלכלי שמתרחש בגרמניה, וגעגועים למולדתו החלו לתקוף את שנפט. שנפט נסע לאיטליה, באותה עת לישראל וגרמניה לא היו יחסים דיפלומטיים ואזרח ישראלי היה מנוע להיכנס לגרמניה. בקשתו נדחתה. שנפט החליט לחשוף בפני הקונסול הגרמני באיטליה, את סיפורו האמתי, אך הקונסול הסיק מהסיפור ההזוי כי לפני עומד מתחזה ונוכל ולא אישר לו לקבל אשרה.

שנפט המאוכזב שנשאר עם סכום כסף זעום, חיפש פיתרון ואז צץ במוחו רעיון, הוא ניגש לשגרירות המצרית והציע את עזרתו במסירת מידע תמורת תשלום ותמורת השבתו לגרמניה. בשגרירות המצרית חקרו אותו ועל מנת לבדוק את רצינותו, הציעו לו לטוס למצרים. שנפט נענה להצעה וטס לקהיר, שם נחקר באופן יסודי בידי קצין מודיעין מצרי, אשר הציע לו לחזור לישראל, לנסות להתגייס שוב לצבא ולפעול כסוכן סמוי של המצרים.

שנפט השיב כי הוא רוצה לשקול את ההצעה בגרמניה, וכך בסיוע דרכון מצרי הגיע שנפט למולדתו בגרמניה. אך שנפט לא נצר את סודו והוא דלף למכריו הישראלים ומכאן הוא הגיע לשב"כ. השב"כ מיהר לרקום תרגיל על מנת להפיל את שנפט בפח. מהר מאד טסו לפרנקפורט כמה סוכנים ישראלים, שגילו את שנפט חי בעוני ומחסור. אחד מהם היה שמואל מוריה, סוכן שב"כ יליד עיראק שהושאל למוסד. שמואל היה הממונה על העלייה הבלתי ליגאלית של המחתרת הציונית חלוצית בעיראק ונשא זהות בדויה של קצין עיראקי בדרגת סרן בשם עדנאן.

עדנאן הוא יצר קשר עם שנפט והם נפגשו עם עוד חברים במסעדה. רק כאשר נסתיימה הארוחה ומוריה שלף את ארנקו על מנת לשלם, "נשמטה" תעודת הקצין של עדנאן בצבא עיראק. שנפט שהירים את התעודה שנשמטה לרצפה פנה לשמואל במחווה ושאל: "מה שלומך קפטן?" ותוך כדי שיחה התוודה שנפט שהוא שירת כסרן בצה"ל. מוריה העמיד פנים של חוסר אמון. שנפט לקח אותו לביתו והראה לו שורת תצלומים שלו במדי צה"ל וכך הצליח 'לשכנע' כביכול את שמואל - הקצין העיראקי הספקני. שמואל בתגובה הציע לו לפעול כסוכן עבור הצבא העיראקי. שנפט סירב מתוך חשש מן המודיעין הישראלי. רק כאשר הוצע לו לחזור לישראל בזהות בדויה ובשינויים במראהו החיצוני נעתר. שנפט ועדנאן טסו לצרפת, משם עלה שנפט על מטוס לישראל ובתעודת הזהות החדשה שהונפקה לו הופיע השם:

גונן שגב, רופא ילדים במקצועו וחבר כנסת מטעם תנועת צומת שכינה כשר האנרגיה בממשלת רבין השנייה בין 1992-1995, הודה לאחרונה במסגרת עסקת טיעון בריגול ומסירת מידע לאויב. לא הייתה זו הפעם הראשונה וכנראה גם לא הפעם האחרונה של פרשית ריגול שנחשפו בישראל, גם בעבר נתפסו מרגלים יהודים שמכרו את מדינתם לשטן. מעטים היו לא יהודים כלל או לא יהודים שעלו ארצה במסווה של יהודים.

גונן הצליח להסתבך בכמה מעשים פליליים, עוד בטרם התחיל לעבוד כמרגל אצל איראן. בשנת 2012 נוצר קשר בינו לבין המודיעין האיראני. המידע שמסר אינו מידע בטחוני רגיש אלא מידע על משק האנרגיה ועל גופי הביטחון של ישראל, מדובר בעיקר בפגיעה ערכית במדינה. בנוסף ניסה שגב לקשר בין אזרחים ישראלים לבין אנשי עסקים שהיו למעשה אנשי המודיעין האיראני. בית המשפט פסק לפי עסקת טיעון, כי שגב מורשע בעברות של ריגול חמור ומסירת מידע לאויב והסעיף של בגידה וסיוע לאויב בשעת מלחמה נמחק. גזר דינו נפסק 11 שנות מאסר וכן מאסר על תנאי.

גונן מצטרף לרשימה של מרגלים שנחשפו שנראה כמתארכת מפעם לפעם. את הפרשיות השונות עושה ישראל מאמץ להסתיר. בכתבה זו התמקדנו בפרשיות שונות מהעבר שכבר צללו לעמק הנשייה ונשכחו: אולריך שנפט, אהרן כהן, שבתאי קלמנוביץ, זאב אבני, רפעת אל ג'מל, קורט סיטה ומרקוס קלינברג הם רק חלק מן הרשימה. זאת מבלי שהזכרנו את אודי אדיב, מרדכי וענונו, ענת קם, דאוד תורכי, אברי אלעד, דן ורד, אלכסנדר יולין, אלכסנדר ישראל, ישראל בר, נחום מנבר, נסים נסר, חביב ונאיפה קהואגי, מרכי לוק, בן זגייר - אסיר X. (לפני כמה שנים התפרסם כי יש יותר מאסיר X אחד שמוחזק באופן חשאי בכלא) וזאת עוד רשימה חלקית.

אולריך שנפט - חייל אס אס 'יהודי'

אולריך שנפט היה יליד 1923, גרמני טהור שגדל בבית יתומים בגרמניה, ותולדות חייו נראים כלקוחים מספר מתח דמיוני. במלחמת העולם השנייה גויס לצבא הנאצי ונשלח לחזית מול רוסיה, שם נפצע באורח קל, החלים בבית חולים בגרמניה ונשלח שוב לחזית, הפעם ביוגוסלביה. בסוף המלחמה נפל בשבי האמריקאי - באיטליה דווקא, ושוביו לא העמידו אותו לדין היות וחשבו שהיה טוראי פשוט ולא היה שותף לפשעי מלחמה.

אולריך השתחרר וחזר לגרמניה, שם שכר חדר במינכן והתברר לו כי שכנו לחדר שהיה יהודי, הסתייע בארגוני צדקה שסייעו לעקורים ניצולי המלחמה. בחסות התווה ובהו ששרר באירופה של אחרי המלחמה - חשב אולריך שזאת הזדמנות

אהרן כהן — העסקן החשוד

אהרון כהן. תמונה מעיתון מעריב 1958

ומה המניע העיקרי של המרגלים? האם כסף? מסתבר שלא דווקא. רוב רובם של המרגלים פעלו מטעמים פסיכולוגים ואידאולוגים ולא בעד בצע כסף.

נפשי עמוק והודה בכל המיוחס לו. עונשו נגזר עליו ל-14 שנות מאסר אך בעקבות חרטה, נשיא המדינה חנן אותו לאחר 7 שנים. עד היום אבני נחשב המרגל הסובייטי הבכיר ביותר בישראל והוזכר גם על ידי פוטין כאחד מעשרת בכירי המרגלים הסובייטים מאז ומעולם.

הפרשיה לא הותרה לפרסום במשך שנים רבות ונשארה חסויה. מנגד, בשב"כ ובמוסד למדו כי ניתן בקלות להסתנן לתפקידים ביטחוניים רגישים וישנו ליקוי חמור מאד בנושא, בשב"כ פעלו על מנת למנוע זאת בעתיד באמצעות שאלון כפול שיש למלא. כך נתפס מאוחר יותר לוי לוי – לאחר שהתגלו סתירות בשאלון שמילא והתברר כי הוא מרגל פולני. פעם אחרת התגלו גם זוג יהודים שעלו מרומניה שהיו שונאי ישראל למרות שהיו יהודים וקיבלו הוראות הפעלה דרך רדיו בוקרשט. אבני למד פסיכולוגיה בכלא והפך לפסיכולוג קליני המטפל בהלומי קרב. בספרו מתאר אבני כיצד היה לוחם קומוניסטי אדוק שפעל ממניעים אידאולוגים בלבד, כיצד לקח לו שנים להפסיק להתכחש למוצאו ולהשלים עם היותו יהודי. שנים לאחר שחרורו מהכלא נוצר קשר מחודש בינו לבין החוקר יהודה פראג שחקר אותו והשניים הפכו לחברים קרובים.

רפעת אל ג'מל או ז'אק ביטון?

רפעת, יליד מצרים, היה בנו של סוחר פחמים פשוט, אך אמו הייתה דוברת אנגלית וצרפתית ושלחה גם אותו לבית ספר לרכוש שפות. בצעירותו עבד כפקיד אך נחשד במעילה ונאלץ לעזוב את תפקידו. לאחר מכן התמנה לכלכל בצי הסחר המצרי,

קורט סיטה

פנה אליו בהצעה מפתה, אישור עליה לישראל תמורת הפיכתו לסוכן. שבתאי נעתר להצעה ועלה ב-1971 עם משפחתו לישראל. במשך מספר שנים שימש כסוכן רדום. בינתיים השתלב במחלקת העולים של מפלגת העבודה וכך השיג מידע על פעילות לשכת הקשר עם יהודי ברית המועצות.

בין השאר היה יד ימינו של חבר הכנסת הצבעוני שמואל פלאטו-שרון בשנת 1977 והפך לאיש עסקים מצליח והשב"כ יצר איתו קשר על מנת לקבל מידע על המתרחש מאחורי מסך הברזל, בלא לדעת מאומה על פעילותו כסוכן רוסי סמוי. בשנות ה-80 הצלחתו החלה להתמוסס, הוא הסתבך בחו"ל בתביעות שונות, במקביל באותה תקופה ערק לארצות הברית סוכן חשאי סובייטי אשר גילה בחקירתו כי ישנו סוכן סמוי עולה מליטא אשר מעביר ידיעות מישראל למוסקבה. היה זה כמו למצוא מחט בערימת שחט אך לאחר עבודה של שנה וחצי ב-1987 קלמנוביץ נעצר והודה בחקירתו כי ריגל במשך 17 שנים לטובת ברית המועצות.

גזר דינו נפסק ל-9 שנות מאסר אך הוא שוחרר אחרי חמש וחצי שנים בכלא בשל בעיות בריאותיות ובשל מידע שהשיג אודות רון ארד כאשר היה שבוי בארגון אמל. בשנים האחרונות עבר להתגורר ברוסיה וחי שם כאיש עסקים אמיד. ב-2009 נורה למוות בידי מתנקש אלמוני, ההשערה היא כי מדובר בסכסוך בין עבריינים על רקע של סחיטה ואי-היענות לדרישות.

זאב אבני - המרגל שחזר למוטב

זאב אבני נולד בשם וולף גולדשטיין בלטביה למשפחה קומוניסטית אדוקה, דודו היה קרוב של לנין. וולף סבל מקשיי נחיתות קשים לעומת אחיו הבכור המוצלח ממנו וכדי להוכיח שהוא מוצלח, כאשר התגייס לצבא הרוסי ושירת בשווייץ - התגייס לעבוד במודיעין הסובייטי דרך פליט צ'כי בשם קארל ויבריל. קארל לימד אותו רוסית והכשיר אותו לעבוד ברשת הריגול. כינויו היה "טוני" והוא התנסה במזעור צילומים, התנערות ממעקב, שימוש ברשת אלוטו ושימוש בכתב סתרים. בטרם נסיעתו של וולף למוסקבה, הודיע לו קארל כי בשלב זה הוא לא נדרש לפעילות אך בהמשך הוא אמור להגר או למדינות דרום אמריקה או לחילופין למזרח התיכון. וולף נישא בתקופה שלאחר מכן לאידיה, ובעקבות היכרותם עם ארגון השומר הצעיר, הם החליטו לעלות לישראל בעיצומה של מלחמת העצמאות והתיישבו בקיבוץ הזורע. בהמשך התגרש מאשתו, עברת את שמו לזאב אבני והצטרף למשרד החוץ.

ב-1952 נשלח כדיפלומט לבלגיה. כעבור תקופה ארוכה בבריסל התקשר אלמוני לביתו והשמיע את החלק הראשון של הסיסמא אותה קבע בזמנו יחד עם קארל להפעלתו כסוכן. בהמשך נקבעה פגישה בין זאב אבני למפעיל החדש, קצין ביון בשם בוריס – וזאב נדרש להכין דו"ח מפורט על כל קורותיו מאז נפרד מקארל.

זאב העביר לברית המועצות מידע חסוי רב אודות רכישות נשק מבלגיה, וכן אודות סוכנים גרמנים שפעלו במצרים לטובת ישראל – את המידע הזה קיבל מתוקף התנדבותו במוסד הישראלי. בהמשך הגיש בקשה להתנדבות במוסד וביקש להיפגש עם ראש המוסד איסר הראל – אז נערך עליו תחקיר מקיף והעלו נגדו חשדות, איסר הראל האשים אותו בריגול למרות שלא ידע בוודאות האם החשד אכן מאומת.

בחקירה לא הופעלו נגדו עינויים אלא ניהלו עמו עימותים סוערים וכאשר התחזרו לאבני מהותו הפושעת של השלטון הקומוניסטי האכזרי - חרב עליו עולמו, הוא נכנס למשבר

ברוסה נכדו של מרקוס קלינברג

או אולריך שנפט?" שאל אותו אחד הסוכנים בגרמניה. מיד בחקירה הראשונית נשבר שנפט וגולל את כל סיפורו. החוקרים לא גילו לו כי הקצין העיראקי היה סוכן ישראלי. שנפט נאשם בגילוי סודות לצבא המצרי וגזר דינו נחתם לשבע שנות מאסר. לאחר חמש שנים שוחרר שחרור מוקדם ועזב לפרנקפורט עקבותיו מאז נעלמו, אך יש דעה שטוענת כי הפך לאיש דת נוצרי תומך ישראל.

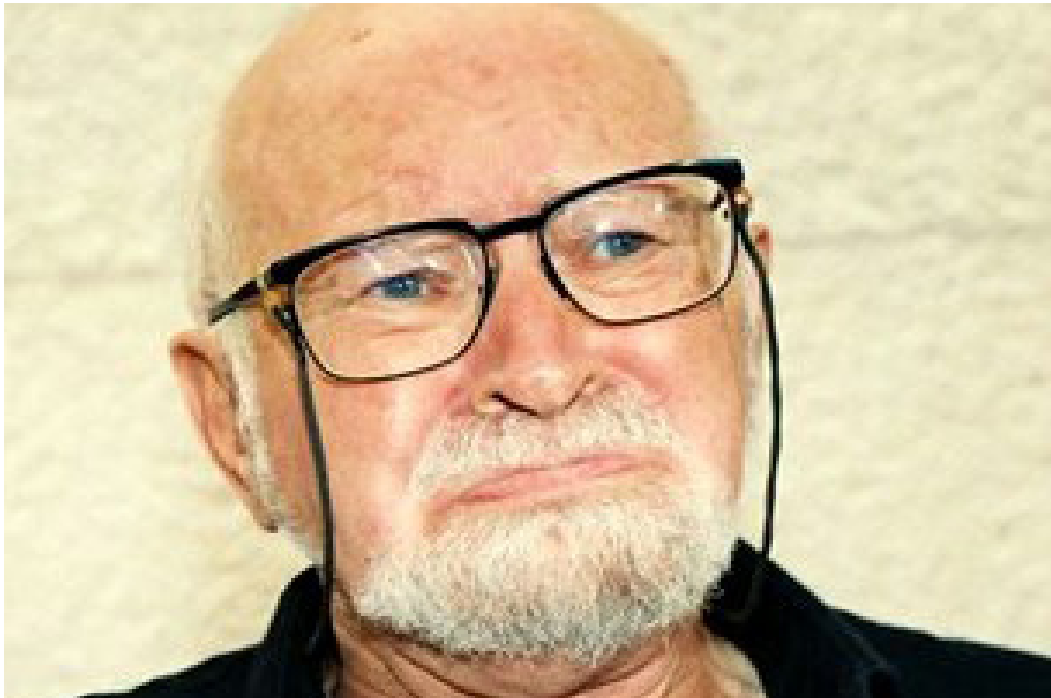
אהרן כהן - צעד אחד רחוק מדי

אהרן, יליד סרביה, נמנה עם מייסדי קיבוץ "שער העמקים" והשתייך לשומר הצעיר. בימי מלחמת העולם השנייה היה שייך לארגון "ליגה V" שהוקם על מנת לתמוך בברית המועצות במלחמה בנאצים. במסגרת הארגון נאספו תרומות כספיות ונרכשו שלושה אמבולנסים – האמבולנסים הועברו לברית המועצות עם נהגים יהודיים ומלווים במשלחת מכובדת שאהרן כהן נמנה עליה.

כהן נמנה על ארגוני שלום והאמין בשיתוף פעולה יהודי – ערבי, מתוקף תפקידו ערך מחקרים על העולם הערבי ונחשב מומחה בתחום. ב-1968 הלך כהן צעד אחד רחוק מדי. כהן נראה נפגש עם סוכן רוסי זר ובפנקסו נמצאו ארבעה שמות של ראשי "נתיב", ארגון שסייע ליהודים ממזרח אירופה לעלות ארצה ולא היה בידו תירוץ טוב להסביר כיצד הגיעו אליו השמות. החשד היה כי זאת המשימה שקיבל באותה עת מהסובייטים. ד"ר אברהם וולפנזון, שהיה עובד מטעם השב"כ ואחראי על סוכנים כפולים, מתאר כיצד זחל תחת גדר תיל סביב ביתו של איש קשר סובייטי כדי לגלות ביומנו פגישה שנקבעה עם אהרן כהן והפלילה את כהן. למרות שלא הוכח שמסר מידע מפליל, במשפט שנערך נגזר דינו לחמש שנות מאסר, בעקבות ערעור שהגיש - הופחת עונשו לשנתיים מאסר.

שבתאי קלמנוביץ - 17 שנות ריגול

שבתאי נולד בקובנה שבליטא, למד הנדסת כימיה וגויס לצבא הרוסי. הוריו הפכו למסורבי עלייה, כשהיה בן 24 הקג"ב

פרופסור אברהם מרקוס (מרק) קלינגברג 1918-2015 - איננו

בן למאיר והינדה ואח לאייז'ק שנספו בספטמבר 1942 במחנה ההשמדה טרבלינקה.
לוחם אנטי פשיסטי, מתנדב לצבא האדום ביום הראשון של פלישת הגרמנים לברית המועצות.
איש מחי"ל לצה"ל במלחמת השחרור (משבדיה).
שירת בחיל הרפואה כראש ענף רפואה מונעת וכמנהל המכון לחקר רפואה צבאית.
לשעבר סגן המנהל המדעי של המכון למחקר ביולוגי בנס ציונה ומנהל המחלקה לאפידמיולוגיה.
פרופסור מן המניין לאפידמיולוגיה וראש החוג לרפואה מונעת וחברתית של הפקולטה לרפואה על שם סאקלר באוניברסיטת תל אביב
פעל לטובת ברית המועצות בהתנדבות ומטעמים אידאולוגיים בשנים 1950-1976.
בעל עיטור "הדגל האדום".
ולמרות הנקם וההתעללות בו מטעם המלמ"ב התחשל על תלאותיו. נפטר בפריז, צרפת, ואפרו יוטמן בבית הקברות פר-לאז' ביום ו' ב-4 לדצמבר, 2015.

חתומים: בתו - סילווה קלינגברג, נכדו - יאן ברוסה, וחבריו.

ההודעה נוסחה על ידי הנפטר ביום ד', אחד בספטמבר 2004, 65 שנה לפרוץ מלחמת העולם השנייה.

אוטוביוגרפיה תמציתית התפרסמה לאחר מותו – מרקוס קלינגברג

מרקוס קלינגברג

אותו. הוא התבקש מטעם משרד ראש הממשלה לצאת לנסיעה חשאית לסינגפור על מנת לטפל בתאונה קשה במפעל שגרמה לדליפה של חומרים כימיים לאוויר הפתוח. לפנות בוקר בא רכב לאסוף אותו מביתו והוא הוסע לדירת מסתור בצפון תל אביב, בדירה נעצר ונחקר. במהלך החקירה ניסה מרקוס ליטול את נפשו בכפו. לאחר ארבעה ימים נשבר והודה. אך הוא לא סיפר בדיוק כיצד גויס ושינה כמה פעמים את גרסתו.

התברר כי במהלך עבודתו העביר כמות מידע עצומה לסובייטים ומצבה של ישראל במישור זה היה גלוי לחלוטין לפני ברית המועצות. מרקוס סיפר כי לא הסכים לקחת כסף עבור עבודתו היות ופעל ממניעים של הכרת הטוב לרוסים על כך שהצילו אותו מציפורני הנאצים. מרקוס סבר שלא בגד בישראל היות ולא חשף סודות שיכולים לפגוע בישראל. הגרסה הרווחת בשב"כ היא כי מרקוס הסכים למסור מידע, היות וחסרה לו שנה בלימודי הרפואה להשלמת התואר והוא חשש כי הדבר יתגלה.

מרקוס נידון לעשרים שנות מאסר. בתקופת שהותו בכלא הכיר מרגל אחר של ישראל, שמעון לוינזון, אלוף משה באמ"ן שעבד כמה שנים מטעם המוסד באתיופיה ואצל הכורדים ולאחר מכן היה קצין הביטחון הראשי של משרד ראש הממשלה בכפוף לשב"כ. לוינזון ריגל גם הוא לברית המועצות כשהמניע היחיד שלו היה בצע כסף. גם עם מרדכי וענונו יצא לו להחליף מילות שלום.

בינואר 2003 הוא שוחרר ועבר לצרפת לגור ליד בתו ונכדו על בסיס של אשרת תייר. בתו סילביה הייתה נשואה שלוש שנים למרגל הישראלי אודי אדיב ולאחר מכן התגרשה ועברה לצרפת - שם נישאה לפרופסור מסורבון ושם נולד בנה יאן ברוסה, פעיל במפלגה הקומוניסטית הצרפתית ומכהן מטעמה כסגן ראש העיר וחבר מועצת העיר.

מרקוס היה אחד המרגלים היחידים שלא זאת שלא הביע חרטה על מעשיו לאחר שנלכד, אלא אף סיפר לאחר ששוחרר כי הוא חש בושה על כך שנשבר ביום הרביעי לחקירה. לאחר שחרורו התרברב כי היו לו מסייעים נוספים שסייעו לו בריגול ולא הסגרים מעולם, שתי מדענים - אחד מהם מהנדס מיפו פריטזון לשעבר ומדען שני שבעת גיוסו לא היה אדם חשוב אך הפך עם השנים למדען מוביל בתחומו, מלבד אשתו שאף היא הייתה "עוזר כנגדו".

מרקוס או אברהם מרדכי בשמו היהודי, נולד למשפחה חרדית בוורשא והיה נכד לאדמו"ר מקשישוביץ משושלת קומרנה. עוד בפולין התחיל בלימודי רפואה ושם התוודע לאידאולוגיה המרקסיסטית. במהלך השואה ברח לצד הקומוניסטי ושירת בצבא האדום כרופא ועל פועלו קיבל עיטור של הדגל האדום. בפולין הכיר את אשתו לעתיד, יהודיה ממשפחה עשירה בשם אדג'יה אייסמן שהצליחה לברוח מהגטו בחסות ניירות מזויפים, ובזכות המראה הארי שלה שמה היה כעת ונדה וישינסקיה. הזוג עזב לשוודיה - שם נולדה בתם סלביה. לאחר מלחמת השחרור עלו לישראל – ומרקוס גויס לחיל הרפואה והגיע במהירות לדרגת סגן אלוף.

עם שחרורו מהצבא עבד במכון למחקר ביולוגי בנס ציונה וקיבל תואר פרופסור, בין שאר תפקידיו היה ראש חוג בבית הספר לרפואה בתל אביב. לבסוף מרקוס הצליח לעורר חשד אצל סוכני השב"כ, הוא נחקר לראשונה ב-1965 החשד היה כי הוא מרגל לטובת פולין. מרקוס עבר את בדיקת הפוליגרף בהצלחה והעמיד פני נעלב על החשדות שדבקו בו.

בשנת 1976, כעבור יותר מעשור, שוב תחקרו אותו מטעם השב"כ האם בא במגע עם סוכן זר – על כך סירב מרקוס לעבור בדיקת פוליגרף. בעקבות מידע שהגיע מסוכן כפול בשם "השומרוני", הוצמד למרקוס מעקב של שנתיים והוחלט לעצור

הוא ביקר בארצות הברית וגרמניה אך גורש חזרה למצרים מסיבה לא ברורה.

במצרים הוצע לו לשמש כסוכן מצרי אצל היהודים והוא נשלח לצרפת בשם 'אק ביטון ומשם הצטרף לספינה שעלתה ארצה. בדרכו ארצה עורר את חשדו של אחד הנוסעים היות ועשה שימוש בביטויים ערבים שאינם מצויים אצל יהודים אלא רק אצל מוסלמים ומהר מאד נתפס. תחת לדון אותו למאסר הוצע לו לשמש כסוכן כפול במצרים. רפעת, ששמח שלא ידונו אותו למוות, קפץ על המציאה, חזר למצרים ושם שימש סוכן כפול במשך שנים רבות תחת כינוי ה"יתד". עד היום מאמינים המצרים כי היה מרגל מוצלח...

המדען מהטכניון שריגל עבור צ'כיה

קורט סיטה היה מדען נוצרי יליד צ'כסלובקיה שהיה נשוי לאחות יהודיה. בתקופת מלחמת העולם השנייה נשלח למחנה הריכוז בוכנוולד בשל דעותיו שהיו נגד הפשיזם. לאחר המלחמה היגר לארצות הברית תוך שהוא פועל עבור ארגון הביון הצ'כי ומהתל FBI שניסו לגייסו לשורותיהם. לאחר תקופה עורר חשד, ובשל כך לא אושרה לו אשרת שהיה בארצות הברית והוא עבר לדרום אמריקה.

ב-1954 חיפש הטכניון מדענים מובילים לשורותיו וכך הגיע קורט בתור מדען בעל שם עולמי בתחום הקרינה הקוסמית וחקר הטיסה בחלל לישראל, הוא שימש כראש החוג לפיזיקה ואף התמנה כחבר לוועדה הישראלית לאנרגיה אטומית והשתתף בשיגור הטיל הראשון לחלל שביט-2. הצ'כים שראו את הצלחתו הכבירה החליטו לגייסו שוב ב-1955. קורט קיבל תגמול כספי נאה אך לא מסר מידע בעל ערך ביטחוני רב.

ב-1960 התגלה במקרה כי הוא בעל קשרים עם איש שגרירות צ'כי ואז הופעל עליו מעקב של שירות הביטחון הישראלי, בהמשך, לאחר שמונה למנהל משנה לענייני מחקר בטכניון ודרש מחוקרים מידע עדכני על מחקרם – נאסר. דבר מעצרו נשמר בסוד ולא פורסם באופן מיד. אנשי הטכניון או שהאמינו בחפותו או שחששו שמא ידבק במוסדם רבב, ניצבו לימינו ודרשו מבן גוריון להסתפק בעונש של גירוש מישראל, אך בן גוריון סירב. גזר דינו נקבע לחמש שנות מאסר אך כעבור כמעט שלוש שנים קיבל חנינה ושוחרר. באותו יום עזב קורט לגרמניה כשמשפטו האחרון היה "אני מקווה להישאר תמיד ידידה של ישראל... אני נפרד ממנה באיחולים לביטחון ולעתיד מזהיר".

מרקוס קלינגברג - נצר לאדמו"רי קומרנא

רפעת אל ג'מל

האינטרס הרוסי

לסיכום אומר ד"ר וולפגונג בראיון שנעשה עמו בעבר ב"ישראל היום", כי רוב המרגלים בישראל פעלו בשירותיה של ברית המועצות, אך גם מדינות אחרות כגון ארצות הברית עבדה נגדו והפעילה סוכנים סביב בניית הכור בדימונה באיסוף דגימות קרקע ודגימות כימיות סביב הכור. הצרפתים גם ניסו לרחק לאחר מלחמת ששת הימים.

ומה המניע העיקרי של המרגלים? האם כסף? מסתבר שלא דווקא. רוב רובם של המרגלים פעלו מטעמים פסיכולוגיים ואידאולוגיים ולא בעד בצע כסף.

מה היה האינטרס של ברית המועצות לרגל במדינה קטנה כמו ישראל? על שאלה זו עונה ד"ר וולפגונג כי לברית המועצות הייתה מטרה אסטרטגית לשמור ולהרחיב את השפעתה במדינות ערב, וכך סיפקו פיתיון למדינות ערב בדמות של מידע מודיעיני שהגיע למדינות מצרים וסוריה.

המרכז הרפואי מעיני הישועה ומכבי שירותי בריאות
מזמינים את ציבור הנשים

לכנס בריאות האישה

מניעה וטיפול במחלות ממאירות בנשים
רפואה מונעת - מצילה חיים דרכי מניעה וטיפול במחלות ממאירות בנשים

10:00	התכנסות וכיבוד קל
10:30	ד"ר גבי הרן, מנהל היחידה לאונקולוגיה גניקולוגית
11:30	הגב' נעמי תקוה, מטפלת באקופונקטורה-דיקור במכבי שירותי בריאות, בנושא: רפואה אינטגרטיבית משלימה לטיפול תומך בגניקואונקולוגיה
12:30	סיום

הכנס פתוח למשפחות כל קופות החולים

הרישום במוקד השארת הודעות: 03-3090999
הרשמה חובה | מספר המקומות מוגבל | שי סמלי למשתתפים | דמי כניסה 5 ₪
Dovrut@mhmc.co.il | www.mymc.co.il
לפרטים נוספים 03-5771111 | רחוב הרב פוברסקי 17, בני ברק | www.mymc.co.il

חורף חם בסטודיו

מבצעי חורף חמים זה הזמן
לסגור חבילת צילום משתלמת עבורכם.
ניו בורן / קייק סמאש / חלאקה / ילדים /
בת מצווה / הפקות / תדמית / צילומי חוץ... ועוד.

שרה צברי סטודיו לצילום
052-6102024
www.saratz.co.il
בקרוב באתר שלי
studiosaratz@gmail.com
דוא"ל
מחכה לתמונתי שלכם שרה

SARA TZABARI
PHOTOGRAPHY
להנציח רגעים בלתי נשכחים

האגודה למען הזקן בני ברק

מרכזי יום לגיל הזהב

לזקני העיר וותיקי העיר בני ברק בעל התניא 34 | אחיה השילוני 2

מגוון פעילויות לשיפור איכות החיים

- ארוחת בוקר וצהריים בכשרות מהודרת
- שיעורי תורה והרצאות בנושאי יהדות
- יעוץ, ליווי והתאמת תוכנית אישית על ידי אנשי מקצוע מיומנים
- חוגי יצירה ומלאכת יד
- מסגרת חברתית ומגוון פעילויות באווירה חרדית
- פעילות גופנית ופיזיותרפיה משמרת
- פעילות נפרדת לגברים ונשים
- הסעות מהבית וחזרה
- ליווי ותמיכה לבני המשפחה

טלפון: 03-5783092
03-5700110
03-5707716

ספר בישול לאורח חיים בריא

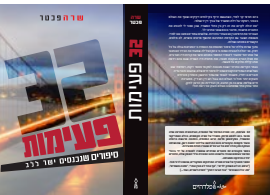
"קלין איטינג" מאת פאולין שובל, מציג את שיטת קלין איטינג ובעזרתו נלמד איך לקנות חכם, לבשל חכם ולאכול חכם. נלמד מהם הטריקים ושיטות ההטעיה של יצרני מזון. נלמד מה חיוני לגוף שלכם ואיך להוציא את המקסימום מכל מרכיב ומרכיב. והכי חשוב - נקבל עשרות מתכונים מעוררי תיאבון וקלים להכנה, מלווים בתמונות מרהיבות. איך נהפוך את החיים שלנו לבריאים יותר? איך נגיש שמחים יותר ובעלי ביטחון עצמי רב יותר? איך נעניק לילדינו את הטוב ביותר? זה קל יותר משחשבתם. לא צריך להקיף ברגל את כדור הארץ ולא לצעוד עד קצה העולם. לא צריך לספור קלוריות או לסבול מרגשות אשמה. לפיכך מדריך לשיטה שתשנה את חייכם - שיטת קלין איטינג. הספר מסביר את חשיבותה של תזונה בריאה גם אצל הילדים ונותן כלים מעשיים איך התמודד עם נושא התזונה במסגרת משפחתית. צילום: איל גרניט, הוצאת "דני ספרים", 151 עמודים. כריכה קשיחה. מחיר לצרכן 128 ₪. כשר. להשיג בכל חנויות הספרים ובחנויות המקוונות של ההוצאה: www.siman-kria.co.il

שופכים אור על מדע העור

בימים אלו משיקה הלגה רקנטי את 'ליזי חוקים משלו' - הספר המקיף ביותר שנכתב בישראל בתחומי הקוסמטיקה ומדע טיפוח העור, המבוסס על 25 שנות מחקר ופיתוח, בהסתמך על עקרונותיה הטיפוליים הייחודיים של Helga - שיטת טיפול פורצת דרך המחוללת מהפיכה תפיסתית בתחום. השיטה החדשה מתבססת על מעטפת הוליסטית של מוצרים וטיפולים המספקים פתרון כולל - רפואי, אסתטי, תזונתי ונפשי, בשילוב בין עבודה חיצונית לפנימית, ובין הרפואה המערבית לרפואה הסינית.

סיפורים שנכנסים ישר ללב

ערכים ודרמה, עלילה כובשת לב, סערות ותהפוכות מרתקות והעיקר - סיפורים אמיתיים שבלתי ייאמנו שאירעו במציאות - מוגשים ב-32 פעימות - ספרה החדש של הסופרת, העיתונאית והמרה האהובה, שרה פכטר. בעט זהב ובלשון אומן מיוחדת הייחודית רק לה, היא מקבצת לספר אחד על ידי מראיינים נדירים שהיא צדה בנקודות שונות על פני הגלובוס. פכטר מגישה לכם יצירות מרתקות ואוטנטיות, המשרטטות דמויות המהלכות בין חיינו, או כאלה שאחרי שסיפרו את סיפוריהם, הסתיימה שלחותם בעולם, והם הותירו מאחוריהם מסכת חיים מרגשת ומטלטלת, המוגשת באומנות ובחן, כובשת ללבבות. אתם מוזמנים לעבור מסע מרתק על פני הגלובוס, מספרד הרב גונית ועד ערבות ארה"ב, מפקיסטן האכזרית דרך רוסיה מלאת התהפוכות, לטעום משיקוי הסיפורים שבלתי ייאמנו, ולהשתכר מטעמים הערב שאין כמוהו. קטגוריה: ספר נוער ומבוגרים, פורמט: כריכה קשה, הפצה: פלדהיים.

שמחה פנימית

כולנו מחפשים להיטיב את חיינו באופן מהותי. הנחת היסוד הנמצאת בכתובים היא שאנחנו לא יכולים לרפא בעיות אלה רק מתוך הבנת המקורות הרגשיים שלנו. כדי לפתור את מצוקותינו עלינו לשלב התבוננות אחרת על אותם נושאים עקרוניים וקריטיים המלווים אותנו. אנו, מחילה, חמלה, מחשבות ורצונות. בספר החדש "אמנות השמחה הפנימית" היוצא בהוצאת אור-עם, טמונים מפתחות ופתרונות למצוקות אלה. הכלים הניתנים בספר מושתתים על תפיסות חיים בתרבויות שונות, על העולם הרוחני, ועל שילוב של הפן הפסיכולוגי. מחברת הספר היא הפסיכולוגית הקלינית פנינה יואלי, שממשיכה ומפתחת, מרכזת ומחדדת את התובנות וההארות אליהן הגיעה בעזרת הטיפולים השונים בקליניקה, הרצאות והעברת סדנאות בנושאים אלה בארץ ובח"ל.

נפש בשיקום

ד"ר אייל חלד אינו מרכיב משקפיים ולא משתמש בשום אביזר אחר שעשוי להעיד על כך שנולד עם לקות ראייה, שמקורה בבעיה תורשתית אשר יוצרת ניוון בעצב הראייה במוח. מוגבלותו מקבלת משנה תוקף כשמתוודעים לעיסוקו, פסיכולוג שיקומי וניוירופסיכולוג מומחה-מדריך, המנהל את השירות הפסיכולוגי במערך השיקום הניוירולוגי בביה"ח תל השומר, מרצה באוניברסיטת אריאל ובעל קליניקה פרטית. במהלך עבודתו עוסק רבות בצפייה בהתנהגות בני אדם ובהקשבה להם, ומטפל במטופלים עם מגוון פגיעות ומוגבלויות, התפתחותיות ונרכשות. בספרו החדש "נפש בשיקום" מתאר ד"ר אייל חלד את דרכם של מבוגרים וילדים המתמודדים עם מגבלה פיזית או מנטלית, אשר דורשת מהם להסתגל מבחינה רגשית לקושי. הוא עושה זאת מנקודת מבט ייחודית של טיפול פסיכולוגי, המסופר על ידי פסיכולוגיים שיקומיים שונים. זהו ספר, שלראשונה, מכניס את הקורא לתוך חדר הטיפול ופותח צוהר לתוך נפשו של אדם עם מוגבלות. חדרו של המטפל השיקומי נפתח, על מגוון נושאים: על ההתמודדות, על ההסתגלות, על המשפחות, על התיאוש, על התקווה. ההצצה החד עמיתית לא תוך עולם של חיים עם מגבלות מראה שתמונת ההתמודדות אינה כה פשוטה למרות שהיא כל כך נפוצה במדינה כמו ישראל. ויותר מזה - הקריאה המרתקת מעלה את התובנה כי התיאורים המובאים בספר - הם במידת רבה הסיפורים של כולנו. זה ספר חשוב - למטפלים, מטופלים, ואלו שנמצאים סביבם.

תבלין לשבת

כמה טוב שיש שבת! כולנו אוהבים את השבת, יום אחד של מנוחה, אחרי שיש ימים שבהם אנחנו עסוקים בדברים כה רבים. השבת היא יום נפלא שבו לא עושים כל מלאכה, יום אחד של שקט ושלוה. היא ניתנה רק לעם ישראל ומאחדת אותם. בספר ספר חדש לילדים: "תבלין לשבת" - מבחר סיפורים לשבת, החמישי בסדרת "מעשיות יהודיות" בהוצאת דני ספרים, ליקטה ועיבדה תמי הלוי מבחר מתוך סיפורי השבת היפים מהתלמוד ומהמדרשים, המוגשים בליווי איוריה היפהפיים של שירלי יוסמן. 64 עמודים, ממוקד, כריכה קשה. מחיר לצרכן 78 ש"ח. להשיג בכל חנויות הספרים.

אני רוצה חבר

כל אדם באשר הוא זקוק לחברה מקנע הנלד. עם זאת, יש ילדים רבים המשתקקים להיות בחברה, ואינם יודעים איך לעשות זאת... ספרה החדש של דבורה בנדיקט "אני רוצה חבר" - ספר הקעניק לילדים ולילדות כלים רבי עוצמה לרכוש מיומנויות חברתיות, להתמודד בחברה ולקנות חברות טובה ובריאה. תמר רוצה שהיה לה חברות רבות, ויש לה גם רעיון איך לרכוש אותו: היא תקנה להן מתנות, וכך הן ישתכנעו להיות חברותיה. ומה מתבקר לה בסופו של דבר? דוד הוא ילד רגיש מאד שנפגע בקלות מכל העצה. אצל הרגישות הזו נעלמת כשהוא מעיר לאחרים... שירה לומדת מהו כחה של שתיה. האם היא תצליח לשחק ולא לבוש את חברתה? נעם אוקב מאד לנצח. הוא רק צריך ללמד שפדי לנצח... צריך לדעת גם להפסיד. וריק - פוגשת במעשה האצילי ביותר שראתה מעודה. להשיג בחנויות הספרים

כלבת קריאה

ספר ילדים חדש "מדלן וכלבת הספרייה" הרואה אור בהוצאת ספר לכל, מבא את סיפורה של ילדה בשם מדלן ששונאת לקרוא עד שהיא פוגשת בכלבת ספרייה בשם בוני. לבוני יכולה הילדה לקרוא סיפור מבלי להתבייש במילים, לכלבה לא יהיה אכפת. לאורך עלילה מרגשת ונוגעת, מצליחה הכלבה ללמד את מדלן שה בסדר לקרוא לאט או לנסות שוב כשלא מצליחים. את הספר כתבה ואיירה סופרת הילדים ליסה פאפ, המגדלת שלושה חתולים להם היא נוהגת להקריא סיפורים.

"מקרא העדה" על התורה

זכה עולם התורה בהופעתו לאור של החלק הרביעי בסדרת הספרים "מקרא העדה" בתלתת היו הזקה. אנחנו כבר בכרך הרביעי אמנם המפורסמות אינן צריכות ראייה, וכבר אתמחי בגרא בחידושי תורתו, בגאונות ובבקיאות מדהימה, בכל חלקי התורה. אך עתה הינה זרז אור חדש באותם החידושים והביאורים על סדר פרשיות התורה שנכתבו במשך כיובל שנים, ע"י הגאון רבי אליהו גרינצייג שליט"א. בספר החדש מאה ועשרים סימנים על הפרשות בספר שמות, מפרשת משפטים עד פרשת פקודי. עיון קצר ברשימת הנושאים הנדונים בספר, מעלה התפעלות מחודשת על עומק והיקף השגותיו של המחבר שליט"א. חובת האדון במדונות אשתו ובניו של העבד. מצות בנין בית המקדש על הצבור והיחיד. תכלית מצות בנין המקדש. מידות הר הבית. ציצית בבגדי כהונה. בנין בית המקדש בשבת. מלאכת המשכן אינה דוחה שבת ועוד ועוד. עולם התורה ולומדיה ימצא עין רב בלימוד ב"מקרא העדה" ונוסף לצפות להוצאתם לאור של כרכים נוספים על פרשית התורה. ונברך את הגאון המחבר רבי אליהו גרינצייג שליט"א שיזכה להוסיף ולהאיר את עיניהם של ישראל בחידושי תורה, ויגדיל תורה ויאדיר. להשיג ברשת חנויות "יפה נוף" ובחנויות הספרים המוכרות.

שבעת המינים

ספר חדש "שבעת המינים" שכתבה מחברת ספרי הבישול רות סירקיס, מייסדת תרבות הקולנייה בארץ. הספר, המיועד לגיל הרך (ולהוריהם), מפגיש את הילדים עם שבעת המינים לפי סדר הופעתם בתורה וכולל סיפורים, שירים, עובדות חשובות, מתכונים והצעות לפעילויות משותפות עם הילדים בבית. בהוצאת: דיועות ספרים. עריכה: רינת פרימו, איורים: יעל אלברט.

לאחר שלושים שנה: יצא לאור שוב ספרו הגדול שו"ת עולת יצחק של מרן הגר"י רצאבי שליט"א

לכל עמלי התורה והכנסים בשערי עולם ההלכה ידועה גדלותו העצומה של מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א. פוסק עדת תימן, בבירור ההלכה הדק הטיב, ובהיקף הנדיר בשים ובפוסקים במדרשו חז"ל הידועים ושאינם ידועים, בדברי הגאונים לדורותיהם ובתורתם של רבותינו הראשונים והאחרונים, אשר מפיחה אנו חיים, וזאת מלבד כוחו העצום בסמורית הקדמונים חכמי תימן נ"ע וכבר זכו ליה משמאי וספריו הרבים יד הכל ממשמשת בהם ומפארים הם שלחנם מלכי התורה ברחבי תבל. ובפרט היצירה האדירה שלא נראה כמוה מועלם סדרת הספרים "שלחן ערוך המקוצר" בשמונה חלקים המקיפים את כל ארבעת חלקי השו"ע לפרטיהם, הכוללים את כל מנהגי תימן, ובירור מקורותיהם ויסודותם מהררי קודש. ומלבדם זכה להוציא לאור כבר לפני שלושים שנה בשנת ה'תשמ"ט את כרכי שו"ת "עולת יצחק" בו משדר סוגיות עמוקות ביד רמה ומעמיק חקר בהיקף נפלא במאות נושאים ועניינים אשר שלחו אליו מכל קצוות העולם התורני רבנים דיינים וראשי ישיבות ובני ק"ק תימן, עד אשר נפרשת לעיני הקורא מסקנת ההלכה בבהירות ובטוב טעם ודעת. בד בבד, לצד בירור מנהגים וליבון משנתם של גדולי רבני תימן, הרחיב מרן הגאון המחבר שליט"א בענייני הלכה רבים ומגוונים, ובנוסף מובאות הוראות והנהגות שונות אשר נשא ונתן בהלכה עם גדולי ישראל וצוק"ל ויבלחט"א, ומהם מרן הגרש"ז אויערבך, הגר"ש אלישיב, הגר"ם ברגסדורפר והגר"ש ואזנר זצ"ל, ויבלחט"א הגר"נ קרליץ והגר"ם שטרנבוך שליט"א ועוד, אשר עוד משחר העידו עליו גדולות ונצורות, כאשר יזכה המעיין בהסכמותיהם הנדירות לספריו הרבים. אנקודות מעניינת שיש בה ללמד רבות היא, כי המילים האחרונות אותם כתב מרן הגר"ע יוסף זצ"ל בחייו בספרו 'חזון עובדיה' הלכות שבת חלק ו', הם הציון לשו"ת עולת יצחק ח"ב בעניין מעשה שבת, ושם עמד קנה. אכן כנודל וחשיבות הספרים הצטערו רבים על שלא היה ניתן להשיג מזה שנים רבות את ספרי השו"ת "עולת יצחק", ואף משדפסו שוב במהדורה שניה כבר אזלו מן השוק, אך מרצונו של מרן להוציאם שוב מתוקנים התעכבה המלאכה עד עתה. וכעת זכו מכן פעולת צדיק בראשות הרב ניר טיייר שליט"א להוציא מחדש, ערך מסודר ומפוסק מתוקן ומוגה בתוספת רבה, לשמחת שוחרי ההלכה ותלמידי מרן שליט"א לרבותיהם. בשיעורו השבועי במצ"ק התייחס מרן שליט"א לספר החדש: "ב"ה יש לנו בשורה טובה, אחרי זמן ארוך שנהגנו עולת יצחק אצל מהשוק, זכה ידידנו הרב ניר טיייר שליט"א, מנכ"ל מכון פעולת צדיק, שמוביל את ההדפסה ואת כל ההגהות ממש ביגיעה עצומה, בצורה מרעננת. לאור זאת שהספר יוצא כעת לאור אלא שהספר יוצא מושלם בהדפסה חדשה, הושלם בספר הזה הרבה תיקונים ושגיאות דפוס, וגם הרבה הוספות, אם כי השתדלתי שלא להוסיף עניינים חדשים אלא ציונים והערות הנוגעות במקום כדי להשלים את הקיים ויש לזה היכר בכתב רש"י. ובה"ה גם החלק השני שאזל, כבר התחיל לעבוד עלי. נברך אותו שיהיה שלום בחילו ושלווה בארמונתו, ושיזכה להגדיל תורה ולהאדירה." ניתן להשיג את הספר במכון פעולת צדיק בני ברק: 03-67800070 - הפצה ראשית

קו עיתונות

רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

דרוש איש/ת מכירות

נסיון במכירות או בטלמרטינג - חובה
אסרטיביות, יוזמה, יכולת מכירה
כושר ביטוי מצוין
עבודה בסביבה נעימה ומתחשבת
משרה מלאה
תנאים טובים

המודעה מיועדת לנשים וגברים

קו"ח לפקס: 03-5796645
או למייל:
office@kav-itonut.co.il

לביטוח הלאומי הזמינו תור מראש!

מהיום כבר לא עומדים בתור

פשוט נכנסים לאתר הביטוח הלאומי

www.btl.gov.il

ומזמינים תור לקבלת שירות בסניף,
במהירות ובקלות.

לפח

שימו

באתר תוכלו גם לבצע
מגוון רחב של פעולות,
ובכך לחסוך את ההגעה
לסניף.

קורס מדעי האדם

בחסות האונברסיטה הפתוחה מערך לימודי חוץ

- טיפול בסוג'ק ותעודה מטעם האיגוד הבין לאומי

- סוגיות נבחרות במדעי גוף האדם

- נפש האדם חלקיה ותכונותיה

ההרשמה עכשיו | מספר מקומות מוגבל | מילגות למתאימים

תצטרפו גם אתם ללימודי מקצוע שהם דרך חיים בשילוב פרנסה נקיה

* כיתת נשים בוקר כיתת גברים ערב

שיעור מבוא חינם ביום שלישי הקרוב כ"ח אדר א' 5.3.19 בתיאום מראש

מקום הלימודים רחוב בית הדפוס 30 ירושלים

להרשמה: 07-33-38-38-41 | sitreham5@gmail.com

לצדך, ברגעים החשובים של החיים

* 6050 • www.btl.gov.il

הביטוח הלאומי

איך לשמור על שיער בריא ולמנוע נשירה?

לא משנה אם השיער שלכם מתולתל, חלק, ארוך, קצוץ, צבוע או קלוע בצמות - כדי לשמור על שיער בריא ולמנוע נשירה, חשוב להעניק לו חומרי הזנה איכותיים, לטפל בו עם חומרים טבעיים ולהקפיד על תזונה מאוזנת • אז מהם הגורמים לנשירת שיער ואיך ניתן לטפל?

קומפלקס ייעודי לטיפול השיער, העור והציפורניים שנקרא **HNS** קומפלקס HNS שזו נוסחה מהפכנית לטיפול העור, הציפורניים והשיער. פורמולה שזכתה בשלושה פרסים על תרומתה בתחום הטיפול והיופי ומומלצת ע"י מומחי בריאות ברחבי העולם.

HNS קומפלקס מכיל רכיבים תזונתיים המעודדים את הגוף לייצר פנימי של קולגן אלסטין ELA-STIN שהינם חלבונים סיביים חזקים המהווים את אבני הבניין יקרות הערך של העור, השיער והציפורניים.

מה שישפיע לטובה על:

חיזוק שורשי השיער ולמראה שיער בריא ומלא ברק
הפורמולה משפיעה גם על חיזוק הציפורניים ומצוינת עבור נשים הסובלות מציפורניים דקות ומפוצלות וגם על מראה העור ההפוך לחלק, גמיש ומטופח

בכל שנה אנו מוציאות סכומי כסף גדולים על תכשירים קוסמטיים המבטיחים טיפוח, זוהר ויפי. אולם טיפול חיצוני בלבד לא יכול לתת פתרון שלם ואמיתי למראה עור בריא וצעיר. לעומת זאת, תזונה נכונה, הרגלי שתיה ונטילת תוספי תזונה משלימים, משפרים לא רק את הבריאות וההרגשה, אלא משפיעים לטובה גם על מראה העור והשיער שלנו.

כשאתן קמות מהשינה. אם מצאתן שם יותר מכמה שערות בודדות, כנראה שיש נשירה.
היה ובאמת נראה כי מדובר בנשירת שיער שאינה אופיינית, רצוי ומומלץ לפנות לייעוץ רופאי בכדי להבין את הגורם לנשירה ולקבל טיפול בהתאם. (תזונה חסרה- שינוי תזונתי, אנמיה- השלמה של ברזל ו-B12).

גורמים לנשירת שיער בנשים

נשירת שיער בנשים נובעת מסיבות רבות ומגוונות ובניהן: תזונה לקויה, דיאטות חריפות וקיצוניות, אנמיה ממחסור בברזל ואו B12, לחץ ומתח נפשי, שינויים הורמונאליים ועוד. כמובן שגם צביעת השיער לעיתים קרובות ושימוש במייבשי שיער עלולים להוביל לנשירת שיער האם המצבים הבריאותיים הללו משפיעים רק על השיער?

זהו שלא, מצבים בריאותיים אלו ישפיעו גם על מראה העור שלנו ועל חוזקן ובריאותן של הציפורניים. לדוגמא: עור פנים חיוור ועייף, יובש וללא ברק. הציפורניים יהפכו להיות מפוצלות וחלשות, נוטות להישבר בקלות.

כיצד ניתן להגן על השיער?

ראשית חשוב להקפיד על תזונה בריאה ומאוזנת המספקת לזיקי השערה את החומרים הדרושים לחיזוק שורשי השיער ושמירה על מראה שיער בריא. בנוסף, ישנו

מראה השיער שלנו עשוי אף להשפיע על מצב הרוח וההרגשה שלנו, אנחנו מרגישים טוב כשהוא נראה מטופח ובמיטבו ופחות כשהוא נראה עייף ונטול ברק. מי מאתנו לא מכירה את הסיטואציה בה אנחנו מסרקות את השיער אחרי חפיפה, מזדעזעות מכמות השערות שנשארו על גבי המברשת?

ראשית, לא להיבהל, שערה חיה 4 שנים, נוסרת ומוחלפת בשערה חדשה. זהו מחזור החיים של כל שיערה בריאה. בעצם קיימת תחלופת שיער טבעית בה אנחנו מאבדים מדי יום בין 60 ל-100 שערות, וזהו תהליך התחדשות טבעי לחלוטין.
בעיות של נשירת שיער מתחילות כאשר מספר גורמים שיפורטו בהמשך מקצרים את אורך החיים של השערה. השערה נוסרת מוקדם יותר מהרגיל בעוד השערות החדשות לא מספיקות לגדול ולהתחזק.

איך מזהים נשירת שיער?

ראשית ניתן לעשות בבית אבחון עצמי לנשירה באמצעות כמה טכניקות פשוטות: לאחר חפיפת השיער, אנו מסתרקות ונראה כי נשארו יותר שערות על המברשת מהרגיל

להשתמש באצבעות כמסרק, למשוך קלות ואם נותרו על האצבעות יותר מ-4 שערות עלול להעיד על נשירה חשוב גם להסתכל על הכרית בבוקר,

סל תרופות

משחת שיניים בטעם ענבים

חברת התרופות "כצט" (CTS) המובילה את תחום הצריכה לילדים בישראל, מפגישה בין שתי דמויות אייקוניות ואהובות ביותר בקרב ילדים בעולם: Hello Kitty וחד קרן. משחת השיניים הפופולרית, Hello Kitty, תושק באריזה חדשה עם עיצוב המשלב את "הלו קיטי" ואת דמות חד הקרן, ללא שינוי בטעם או ברכיבים. משחת Hello Kitty, מיועדת לילדים בגילאי 2-6 ומותאמת לצחצוח שיניים חלביות. המשחה בעלת מרקם לל המאפשר ניקוי יעיל מבלי לפגוע בציפוי השן, מכילה פלואוריד המסייע במניעת עששת ומגיעה בטעם ענבים. מחיר: 12.99 ₪ / 50 מ"ל. להשיג בבתי המרקחת וברשתות הפארם, וכן ברשתות המזון והחנויות המובחרות. במסגרת הכנס סיפקה חברת "אלפאמדיקס" מידע חדשני על מגוון רחב של טכניקות שונות בתחום חומרי המילוי וההזרקות לצד מכשור חדש:

נרגיעים

מוצג "הדס" - מהמובילים בישראל בתחום הויטמינים ותוספי התזונה, מגיש את סדרת רגיעון לכל בני המשפחה. כל אחד מהרגיעון שלו: לילדים בסירופ ללא סוכר, לבני העשרה בבקבוקון קטן קל לנשיאה, לבוגרים בטבליות ייחודיות ליום או ללילה. בסדרת רגיעון לכל בני הבית 4 מוצרים ייחודיים המבוססים על צמחי מרפא הידועים כמסייעים בתקופות של לחץ וחרדות. ניתן לרכוש בבתי המרקחת של קופות החולים, בתי המרקחת הפרטיים והפארמים. אחסון מומלץ במקום קריר ויבש. המוצר כשר למנהגין בהשגחת ה"צבע" ז"ק. קו יעוץ והדרכה: 1-800-336636

הגנה על השיער

HNS קומפלקס מכיל רכיבים תזונתיים המעודדים את הגוף לייצר פנימי של קולגן ואלסטין ELA-STIN שהינם חלבונים סיביים חזקים המהווים את אבני הבניין יקרות הערך של העור, השיער והציפורניים המשפיע לטובה על חיזוק שורשי השיער ולמראה שיער בריא ומלא ברק, הפורמולה משפיעה גם על חיזוק הציפורניים ומצוינת עבור נשים הסובלות מציפורניים דקות ומפוצלות וגם על מראה העור ההפוך לחלק, גמיש ומטופח. מדובר על טבליות לבלעיה, זו הפורמולה היחידה הפועלת מבפנים החוצה.

שעת הכושר של הכורכומין

אם אתם מתאמנים קרוב לוודאי שחוויתם פציעת מאמץ לפחות פעם בחיכם. פציעות יכולות להיווצר מפעילות יתר של המתאמן, העלאה חדה בדרגת קושי האימון או חוסר במנוחה מספקת. פציעות אלו מחבלות בקצב האימונים, גורמות לאי נעימות ופוגעות באיכות החיים - האם יש דרך טבעית להתמודד איתן? התשובה נמצאת בשורש הכורכומין ובמיוחד ברכיב הכורכומין. כורכומין אפקט המיוצר בטכנולוגיית CPC (Curcumin Phospholipid Complex), מבוסס על תמצית איכותית ומרוכזת של הרכיב כורכומין, בשילוב עם רכיבים פוספוליפידים מהצומח, המיועדים להעצמת הספיגה והזמינות הביולוגית של הכורכומין. בשנה החולפת (2018) פורסם מחקר שנעשה על המוצר כורכומין אפקט ככתב העת המדעי: American Journal of Phytomedicine and Clinical Therapeutics. במחקר נבדקה טכנולוגיית הפוספוליפיד של המוצר, ונמצא כי היא אכן מאפשרת לכורכומין לחדור ביעילות אל תוך תאי המעי, לעומת כורכומין נטול פוספוליפידים, שנותר ברובו מחוץ לתאים. 'כורכומין אפקט' משווק במחיר מיוחד של 99 ₪ (ל-60 טבליות). ניתן לרכוש בבתי הטבע, בתי המרקחת ורשתות הפארם ובחנונות הקונספט של 'ברא צמחים' בתל אביב. לרכישה בחנות האונליין: <http://bit.ly/2hjky9n>

את החורף הזה מבלים בחרמון!

**חוויית סקי לגולשים
מתחילים ומתקדמים**

רכבל המטפס לפסגת חרמון

**SKY RIDER, גלישת אקסטרים,
מזחלות שלג לילדים ועוד...**

לפרטים נוספים: 1-599-550-560

אתר חרמון | www.skihermon.co.il | cs@mthermon.co.il

להקריב

כדי להתקרב (לעצמך)

בשנה הראשונה להיותו רבי (תשי"א, 1951) הגיע אליו יהודי אחד שבתו חלתה במחלה ממארת רח"ל, ואושפזה בבית הרפואה. הרופאים לא נתנו לה סיכוי, אמרו שנותרו לה ימים ספורים. אביה לא ידע מה זה "רבי", אך אשתו שבאה ממשפחה מסורתית אמרה לו שילך לרבנים לבקש מהם שיצילו את בתם. הלך האב לכמה רבנים והבטיח להם ממון רב בתנאי שיבטיחו שבתו תבריא, אולם הם סירבו להבטיח הבטחה כזו. בינתיים המצב הלך והחמיר והוא ממש לא ידע את נפשו, עד שפגש אחד מאנ"ש שאמר לו שייכנס לרבי. בשומעו זאת נסע מיד ל-770 ונכנס לחדר המזכירות. היה זה בשעות הערב, והוא ביקש מהמזכיר הרב חזקוני להיכנס מייד אל הרבי. אולם הרבי ענה למזכיר שיבוא למחרת בשעה עשר בבוקר.

משך כל הלילה התהלך האב כסהרורי והיה בטוח שבתו כבר מתה ל"ע, וחשש להתקשר לבית הרפואה לברור מה מצבה. למחרת בשעה עשר בבוקר נכנס לרבי, והרבי אמר לו: בתך עודנה בחיים, מן השמים עכבו את גזר דינה עד עכשיו, אך עכשיו אין הדבר תלוי אלא בך. האב אמר מייד לרבי שהוא מוכן לתת כל סכום שהרבי יאמר, העיקר שיציל את בתו. אך הרבי השיב: לא לזה כוונתי, אלא שתקבל על עצמך להניח תפילין בכל יום חול, ואז בתך תבריא. האב כמוכן קיבל על עצמו מייד להניח תפילין, וגם לשמור שבת, ובאורח פלא נתרפאה בתו.

●●●

בשיחתו האחרונה לפרשת ויקהל השאיר הרבי מסר חשוב. ויקהל – מלשון התקהלות והתכנסות. הפרשה מדברת על אחדות ומבהירה איך כל הפרטים בעולם מתכנסים ומשרתים את ה'. בפרשת ויקהל, האדם מגלה בכל ענייני העולם את העבודה הכללית שלהם, שהם נועדו "לשמש את קונם", ועל ידי זה פועל אחדות בכל העולם, ועל אחת כמה וכמה בבני ישראל, וזאת

באמצעות מצוות אהבת ישראל. גם בפרשה הקודמת, פרשת כי תישא, יש מסר של אחדות. העבודה המרכזית במשכן, עבודת הקורבנות, נעשתה בזכות כסף שהגיע מתרומת מחצית השקל. נכתב שם "עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה לה". למה התורה לא נוקבת בסכום המדויק – עשר גרה, אלא מתארת את הסכום השלם ואומרת: תביאו חצי? כדי ללמדנו מסר של אחדות. כשיהודי נמצא בפני עצמו הרי הוא רק "מחצית", ובכדי שנהיה לשקלים שלמים עלינו להיות "שקל הקודש", על ידי התאחדות עם יהודי שני. רק כשאנחנו באחדות פנימית – אמיתית, אנחנו שווים כפליים, ויתרה מזאת – אנחנו והקב"ה משלימים זה את זה. הנשמה הכלולה מעשר כוחות הנפש שווה 10 גרה, הקב"ה מתגלה באמצעות 10 הספירות, והוא, כביכול, שווה 10 גרה, ואלו שני החצאים המשלמים זה את זה. המשימה היא להתאחד ולהתקרב אחד אל השני, כדי להיות 'שקל הקודש' – להיות אחד!

נתינת צדקה היא כעין מחצית השקל, שנועדה לצורך קורבנות ציבור. בפרשת ויקרא שנקרא בעוד שבועיים נכתב "אדם כי יקריב מכם קרבן לה". כלומר, כדי שהאדם יתקרב לה' עליו לתת מעצמו ("מכם") קרבן לה'. נתינת צדקה צריכה להיות באופן שכל עשר כוחות נפשו של היהודי ישתתפו בכך. מה שביא לקיבוץ כוחות הנפש של כל עם ישראל ולגאולה העתידה תכף ומיד ממש. כעת אפשר להבין טוב יותר את הוראת הרבי לאותו אב שבתו חלתה, כשהוא נתן מעצמו – היא נתרפאה.

לנו, הנשים, יש יכולת נתינה מהלב, באהבה ובשמחה. בפרשת ויקהל, מבקש הרבי באופן מיוחד להוסיף באהבת ישראל ובאחדות ואם יש צורך בתוכחה, לעשות אותה בדרכי נועם ושלום.

הכותבת היא בעלת "הבחירה שלי" – מנטורית עסקית ואישית, מרצה, מנחה ושדרנית רדיו | <http://www.miri-mychoice.co.il>

//

לנו, הנשים, יש יכולת נתינה מהלב, באהבה ובשמחה. בפרשת ויקהל, מבקש הרבי באופן מיוחד להוסיף באהבת ישראל ובאחדות ואם יש צורך בתוכחה, לעשות אותה בדרכי נועם ושלום.

1 מעורב דייגים

ברשת KITCHEN FRESH (פרש קיטשן), רשת מסעדות מקבוצת 'קפה קפה', קבוצת בתי הקפה והמסעדות הגדולה והמובילה בישראל, לוקחים ברצינות את חודש אדר ומרבים שם במנות דגים איכותיות, שהרי מזל אדר - דגים. השנה שמים שם דגש מיוחד על העניין, שכן ישנם שני חודשי אדר, ולכן השקיעו ברשת במנות ובמתכונים ייחודיים, שונים ומגוונים שכולם על בסיס דגים. כאות מחווה לציבור הרחב נעתר שף הרשת, אילן ברמלי, להגיש מתכון ייחודי של מנת "מעורב דייגים", להכנה קלה בבית באופן עצמאי.

מצרכים:

1 יח' לאפה
2 יח' בצל סגול בינוני
2 יח' פלפל ירוק חריף
2 יח' עגבניות או אשכול עגבניות שרי
2 יח' תפוח אדמה גדול
3 יח' בצל לבן
3 יח' פילה אמנון (או כל דג לבן אחר)
שמן זית
מלח
פלפל שחור גרוס
חצי כפית תבלין שווארמה

אופן ההכנה:

1. חותכים לרבעים עגבניות (אם עגבניות שרי, להשאיר שלמות). חותכים לרבעים בצל סגול (עם הקליפה). מסדרים על תבנית עם נייר אפייה את הבצל, העגבניות ואת הפלפל הירוק, יוצקים מעל שמן זית, מתבלים במלח ופלפל וצולים כ- 15 דק' ב-200 מעלות בתנור.
2. את תפוחי האדמה מרתיחים עד לרכות. מוציאים מהמים, מניחים על נייר אפייה ומועכים עם היד עד שמתנפץ. יוצקים בנדיבות שמן זית, מתבלים במלח ופלפל וצולים בתנור ב-220 מעלות עד שנהיה חום כהה.
3. מקלפים את הבצל הלבן ופורסים דק. מחממים שמן זית במחבת ומקרמלים את הבצל על להבה בינונית. מורידים את העור מפילה האמנון (ניתן גם לקנות ללא עור) וחותרים לרצועות דקות. כאשר הבצל נהיה שקוף, מגבירים את הלהבה ומוסיפים את הדג למחבת. מתבלים במלח, פלפל ותבלין שווארמה.
4. מניחים הכל על הלאפה שחוממה קלות. ניתן לצקת מעל מעט טחינה.

2 חציל קלוי

רשת קפה ביגה חולקת מתכון קל להכנה בבית - חציל קלוי עשיר בטעמים ים תיכוניים.

מרכיבים:

2 חצילי חממה בגודל בינוני כ-400 ג'
2 עגבניות קצוצות דק
צורר פטרוזיליה קטן קצוץ
כפית אריסה
2 שיני שום קצוצות
כפית פלפל חריף קצוץ
מלח ופלפל לתיבול
שמן זית לתיבול
חצי כוס טחינה איכותית
חצי כוס מים
מעט שמן קנולה

אופן הכנה:

1. לחמם תנור לחום בינוני גבוהה 175-180 מעלות. לקלף את החצילים, לחצות את החציל לשניים, לחרוץ את פנים החציל בעדינות. להבריז את החציל משני הצדדים עם מעט שמן קנולה.
2. על מגש עם נייר אפייה יש לסדר את החצילים עם הפנים כלפי מטה. ולאפות בתנור ל-45-60 דקות.
3. בקערה קטנה לערבב את המים והטחינה עד למרקם יציב, לתבל עם מלח לפי הטעם.
4. בקערה נוספת לערבב את העגבניות, הפלפל החריף, השום, אריסה, פטרוזיליה, מעט שמן זית ולתבל במלח ופלפל.

אופן הגשה:

בצלחת עמוקה לשים 2-3 כפות של הטחינה. ומעל לסדר חציל עם הפנים כלפי מעלה, על החציל להניח 2-3 כפות של סלט העגבניות ועוד מעט השמן זית.

3 גלילות קישוא במלית סלט טונה

אין צורך להיות שף או מומחה במטבח על מנת להכין את המתכון הבא אשר ירשים את כל מי שיכובד בה. המתכון מתאים לנוהגים לאכול דגים וחלב באדיבות סטארקיסט

מרכיבים:

2 קישואים- חתוכים לאורך לפרוסות דקות
מלח ופלפל לבן
1 קופסא (160 גרם) טונה (לשמור את השמן לצורך שימוש חוזר בטיגון)
100 גרם גבינת ריקוטה או גבינת אורדה או כל סוג גבינה לבנה חצי קשה
1/4 כוס נבטי חמנייה או מיקרו עלים

לחמניות המבורגר
צ'יפס קפוא
מיונז הולנדי
רוטב צ'ילי

אופן ההכנה:

1. מטגנים במחבת את הפטריות עם שבבי הבצל כ- 2 דקות.
2. מסננים מנוזלים את השעועית האדומה ומעבירים למעבד מזון עם התבלינים, הפטרוזיליה והפטריות טוחנים, מעבירים לקערה ומוסיפים תבלינים ופירורי לחם.
3. משמנים בספריי שמן נייר אפייה על תבנית ויוצרים קציצות המבורגר בעזרת רינג או בעזרת כפות הידיים ואופים בתנור כ- 20 דקות עד להשחמה.

* ליותר עסיסיות משמנים בספריי שמן לפני האפייה.
לאחר האפייה מרכיבים המבורגר עם הרטבים והירקות עם צ'יפס בצד.

5 אוזני המן

לקראת חגיגות פורים ומשלוח מנות חברת כרמית חולקת מתכון לאוזני המן פריכות וקלות להכנה.

מתכון לבצק:
1 ביצה בגודל בינוני
100 גר אבקת סוכר
200 גר חמאה קרה חתוכה לקוביות
300 גר קמח

למלית :

מטבעות שוקולד "אגו" לאפייה ולבישול בטעם שאוהבים - מריר, חלב או לבן.

אופן הכנה :

1. במיקסר עם וו גיטרה מכניסים את הקמח החמאה הקרה חתוכה לקוביות ואבקת הסוכר ומערבבים עד לקבלת פירורים. מוסיפים את הביצה וממשיכים לעבד עד לקבלת בצק מאוחד. מצננים במקרר כ- 45 דקות.
2. מעבירים את הבצק למשטח מקומח ומרדדים לעובי של כ- 5 מ"מ. קורצים עיגולים בגודל הרצוי, ממקמים במרכז כל עיגול מטבע שוקולד לאפייה-חלב, לבן או מריר וסוגרים את הצדדים לצורת משולש. מהדקים את קצות המשולש היטב. אופים בחום של כ- 175 מעלות במשך 8 - 10 דקות.
3. מצננים לטמפרטורת החדר
4. לקישוט, ניתן לפזר אבקת סוכר.

המתכון באדיבות: שף קונדיטור לורו לוי

3

אופן ההכנה:

1. מחממים את השמן במחבת גדולה ומטגנים את פרוסות הקישואים כ- 2 דקות מכל צד עד הזהבה. מתבלים במלח ובפלפל. מוציאים מהמחבת ומצננים לגמרי.
2. מסננים מעט את הטונה. מפוררים מעט את הגבינה. מערבבים את הגבינה והטונה היטב.
3. מניחים כף מהמלית בצד אחד של פרוסת הקישוא יחד עם מעט נבטי חמנייה ומגלגלים. סוגרים בעזרת קיסם או שיפוד קטן. חוזרים על סדר הפעולות בכל פרוסות הקישואים ומגישים.

*אם לא מגישים מיד, מומלץ לשמור במקרר עד להגשה.

4 המבורגר צמחוני

המוצג מאסטר שף מציג מתכון טעים, קל להכנה ובריא להמבורגר צמחוני משעועית אדומה עם פטריות. מתכון נפלא לארוחה צמחונית ומזינה לילדים ולכל המשפחה.

אביזרים:

מעבד מזון
רינג עגול
תבנית אפייה
נייר אפייה

מצרכים ל (3 גדולים או 5 בינוניים):

שמן זית כ- 3 כפות
3 פטריות פורטובלו חתוכות לקוביות
חצי כוס שבבי בצל
1 קופסא שעועית אדומה
1 כפית מלח
מעט פלפל שחור
1 כפית כמון
1 כפית פפריקה מתוקה
רבע כוס פירורי לחם
חצי כוס פטרוזיליה

להגשה:

חסה
בצל סגול
פרוסות עגבנייה
2 כפות שמן זית

אפשר לחשוב

קאקורו

מלאו בכל שורה או עמודה ספרות מ-1 עד 9, כך שיתקבל הסכום הרשום בראש העמודה או השורה. אין לרשום ספרה אחת פעמיים באותה שורה או עמודה.

	6	7			19	3	
10				17	11		
12					3	26	
			18				
				12			
			13				
		10			13		
		19				16	8
	6			15			
	10				14		

			15	9			
		11					
	18						
17	10				10		
			18	3		13	
8				3			13
	5			16			
			12				
		15			14		
			16				
			7				

סודוקו

	7			4		3		
					5	1		
	6			9		2		
	8				7		5	
		4	3		1	9		
	2				6		8	
		9		6			4	
		5	8					
		7		1			3	

5	1			7	6			4	9
8					3				2
		9			8				1
		7	4	5		6	3		
		6			9	7			
	4	8			6	1			
9			1			2			
4			8						6
7	8			9	5		1	3	

		5					7	
8					9			3
	2		4					
		6	1			5		
9								8
		7			3	4		
					6		1	
3			2					9
	6					2		

5					8				6
	4								9
	3			2					
	7			1					4
6									5
8					3		2		
				7			1		
9							8		
4				6					3

סודוקו 16

5	6					12	3					15	4	
			14			7	4	13			1	11	8	16
	4	2	13	15		9	16	3	7	6	14			5
		8	12	11		16		4	9			3		13
	5	3				15			13	1		8		
			1		2	6	16	7	8	4	3			14
	14	6	4	10		8	2	15		11	3	7	13	1
		11		1		4						2		12
	7	1	15	12					6					3
				6	13			8	10	3		2		
	3				7			14	1	13	15		6	16
6	9	12	8	16	14		10		4					5
1			16	7	9	10						15		2
14	13	5			15	2			7		16	6	11	9
8			6				1	15		5	9		14	
12		15		5			11	6		8	4	13	1	7

2	12	15	6	4	13		1	10	11		5	14		
	9	1		6		2	14					3	5	
	8		10				16	1			14	6	4	13
3				7		8	5	6	16	13	2	1		12
12	1	3		10	4	14						15		
		2		8	3			12				4	1	14
	4					1		3	14	15	8	10	11	2
	10			15	7	11	2	13		6	1		9	
		12	11				8	16		2			5	15
15		8	3		14	4		5	1					6
				16				8	15				13	3
16			4	5	1	9	15				6		7	14
7	6		15	9			4	14	12	1		13		11
		11		13	8	6	12	2	5				14	9
		14						9	6	11	16	5		12
9	5								13			3	6	15

אל המקורות

היכן מופיעים הביטויים הבאים במקורות:

- 1. לא הותיר אבן על אבן
- 2. לא טמן ידו בצלחת
- 3. לא יסולא בפז

ז' ל' ט"א ע' ל' ח' ו' ז' ו' ז' ע' י'

תשבצים

התשבצים באדיבות עוזי קייש

		6	5	4	3	2	1
							7
							8
		10	9				11
			12				13
		15	14				16
				17	16		18
				19			

6	5	4		3	2	1
		8				7
						9
		10				11
			12			13
				13		14
				15		16

מאוזן

- 1. מסתכל, מתבונן. " _____ מן החלונות מציץ מן החרכים" (שיר השירים ב, ט) (בלשון רבים, זכר)
- 7. אנשי כזב ורשע. "לא ישבתי עם _____" (תהלים כו ד)
- 8. מפרשיות השבוע.
- 9. בעל עינים מושפלות, ענוותן, צנוע. " _____ עינים" (איוב כב כט)
- 11. שרית גרגרי תבואה במים לשם ריכוכם לפני טחינתם. "ואי אפשר נקיה בלא _____" (פסחים מ.)
- 13. קיצור המילים: חידושי הלכות ואגדות.
- 14. נולד, נוצר, הופיע. " _____ לאור העולם" (נידה ל:)
- 16. הבן השני שילדה בלהה ליעקב והשישי לסדר לידתם של השבטים. (בראשית ל, ז - ח)
- 18. התנודד, כשל. "תענו מן השכר שגו בראה _____ פליליה" (ישעיה כח ז)
- 19. בלשון יחיד) (גוף שלישי, עבר)

מאוזן

- 1. עושר, הון. "עשית לך _____" (יחזקאל כח ד)
- 4. כד חרס גדול לשמירת נזולים. (מים, יין ועוד) " _____ גדולים שעורן בשני לגין" (כלים ב ב) (בלשון יחיד)
- 7. בנין רשעים. " _____ מרעים" (ישעיה א ד)
- 8. (בחקלאות) ראש שורה, חלוקת שדה בצורת זזית של משולש, כעין טריז. "ראש _____" (כלאים ב ז)
- 9. גזר וחתך חלק מתוך דבר, הוציא. " _____ את האזכרות שבהן וגונזן" (שבת קטז) (בלשון הווה)
- 10. קיצור המילים: עולם ועד.
- 11. השכיח, החסיר, גרע. "כי _____" (איוב לט יז)
- 12. מרה, מרד, לא ציית, מאן להישמע. "היו בני _____" (ישעיה ל א)
- 13. בלשון יחיד) (גוף שלישי, עבר)
- 13. כנוי ליממה, יום ולילה, מחזור של עשרים וארבע שעות. "מ- _____ ל- _____" (גיטין ג ח)
- 15. שיירה, חבורה של נוסעים בדרך. " _____ ישמעאלים" (בראשית לז כה)
- 16. (בכתיב מלא) (לא בלשון סמיכות)
- 16. כל הקצוות, מפניה אל פינה. "וימלא בית הבעל _____" (מלכים ב' יא)

מאוזן

- 1. (בהשאלה) מהיר תפיסה וחרף בשיכלו, ער ופיקח. "זריז ו- _____" (קידושין כט:)
- 2. מזילה, הישפכות. "דם הקזה - בתחלה שחור ואחר- כך יוצא אדום ושתיהן ב- _____" (רש"י כריתות כב.)
- 3. לוח חלק (של עץ או אבן) שהשתמשו בו לפנים לכתיבה או לחריטה. "קח לך _____ גדול" (ישעיה ח א) (בכתיב מלא)
- 4. רשום את האותיות לפי ערכן הגימטרי מלמעלה למטה: א' - 10, ב' - 300, ג' - 20, ד' - 400
- 5. קיצור המילים: חזק ואמץ.
- 6. הביא לידי יאוש. "וסבותי אני ל- _____ את לבי על כל העמל שעמלתי תחת השמש" (קהלת ב כ)
- 10. סודיות, מסתורין. "שתי לשכות היו במקדש אחת לשכת _____ ואחת לשכת הכלים" (משנה, שקלים הו)
- 12. בת פרעה. (דברי הימים א' ד יח) (בהיפוך אותיות)
- 15. מזון צלוי על אש, בשר שהוכשר לאכילה באש. "אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים כי אם _____ אש" (שמות יב ט)
- 17. פרי בוסר, וביחוד תאנה שלא הבשילה. "התאנה חנטה _____" (שיר השירים ב ג) (בלשון יחיד) (לא בלשון סמיכות)

מאוזן

- 1. דעה מקובלת, דבר ברור ומוסכם. " _____ אין אדם תובע אלא אם כן יש לו עליו אדרבה _____ אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו" (שבועות מ:)
- 2. בת צדוק, אשת עוזיה מלך יהודה ואם יותם בנו, שמלך אחריו. (מלכים ב טו לג)
- 3. בן שלה בן יהודה, אבי מרשה "ומשפחות בית עבודת הבוץ לבית אשבע", כלומר משפחות שהיו מפורסמות במלאכת הבוץ (טויה ואריגה) והיו להם בתי-מלאכה מיוחדים לכך. (דה"א ד כא)
- 4. קיצור המילים: חתן תורה.
- 5. נער עוזר לרועה - צאן. "והשבתי ידי על ה- _____" (זכריה יג ז) (בלשון יחיד) (בכתיב מלא)
- 6. אשת רבי מאיר. "ומה _____ דביתהו דר"מ" (פסחים סב:)
- 12. מחסה, מחבוא, מגן. "יהי עליכם _____" (דברים לב לח)
- 13. אי- אפשר לשמור דבר- סוד לנצח. " _____ השמים יוליך את הקול" (קהלת י כ)
- 14. דיבור של אזהרה, שלא, לבלתי. "כל מקום שנאמר השמר _____ ואל אינו אלא בלא תעשה" (עירובין צו.) (בהיפוך אותיות)
- 15. הנני נכון לוותר עליהם ועל תועלתם גם יחד. " _____ הן ו- _____ שכרן" (ברכות ה:) (בהיפוך אותיות)

תשובות:

- 13. הוא- טעם. היא- אבר בגוף
- 14. מהו שיערוך?
- 15. ירחון הוא כתב עת המופיע...
- 16. "מחוט ועד שרון..."

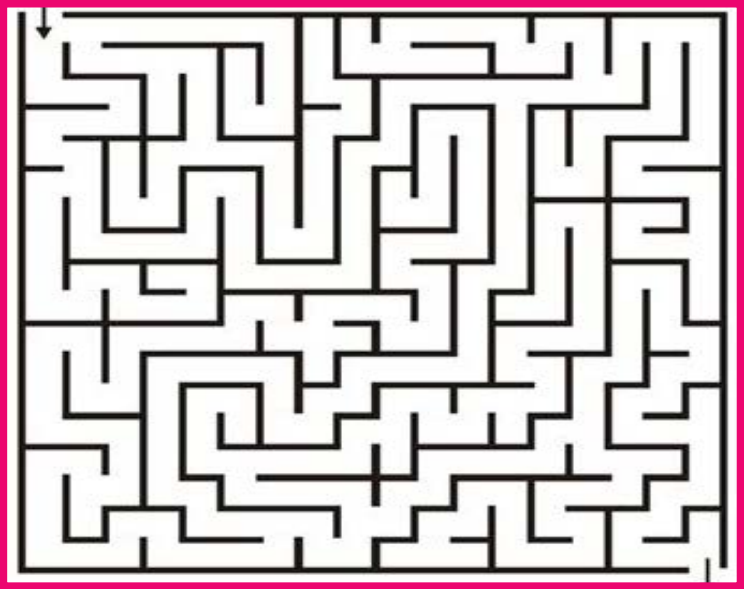
לְאֵלֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהָאֵשׁ הַזֹּאת הִיא הַמִּקְדָּשׁ הַגָּדוֹל הַזֶּה
וְהַזֶּה הִוא הַמִּקְדָּשׁ הַגָּדוֹל הַזֶּה וְהַזֶּה הִוא הַמִּקְדָּשׁ הַגָּדוֹל הַזֶּה
וְהַזֶּה הִוא הַמִּקְדָּשׁ הַגָּדוֹל הַזֶּה וְהַזֶּה הִוא הַמִּקְדָּשׁ הַגָּדוֹל הַזֶּה

זהו את האתר המופיע בתמונה!

בשבוע שעבר:
נמל ברצלונה

צילום: ויקיפדיה

מבוכ

הפופיטים

הרפתקאות באי הבריאות

כתבה וציירה: דבורה בנדיקט

אני רוצה לשתות עוד יותר פופיט!

אני רוצה לשתות עוד יותר פופיט!

אני רוצה לשתות עוד יותר פופיט!

אני רוצה לשתות עוד יותר פופיט!

אני רוצה לשתות עוד יותר פופיט!

אני רוצה לשתות עוד יותר פופיט!

אני רוצה לשתות עוד יותר פופיט!

אני רוצה לשתות עוד יותר פופיט!

אני רוצה לשתות עוד יותר פופיט!

אני רוצה לשתות עוד יותר פופיט!

אני רוצה לשתות עוד יותר פופיט!

אני רוצה לשתות עוד יותר פופיט!

הוצאה לאור: הפופיטים

ממבחר ספרי דבורה בנדיקט:

הפופיטים
הרפתקאות באי הבריאות

אני רוצה חבר
הספר שילמד כל ילד וילדה כיצד לרכוש חברים ולהתמודד כבן בסדרה

דק ניר ומספרים יוצרים

קוויקס

לומדים לאיר 3 קריקטורות

לומדים לאיר 2 וסם לאבץ

לומדים לאיר 1 דבורה בנדיקט

מעבדות לחרות עם אלי דורית

ניתן להשיג ברשת חנויות: "אור החיים", "יפה נוף", "סטימצקי", "צומת ספרים" וחנויות הספרים המובחרות או בטל': 052-4033344 | הפצה: גיטלר

אתר החדשות של הציבור החרדי

האתר היחיד שמסקר מכל הזירות

המקומיות בכל רחבי הארץ בכל זמן

קו מחשבה

בואו לחווית טיפוס מטורפת!

welcome to the **iClimb**
experience

בואו לחוויה
באתי לשכחתי!

- מבחר עצום של קירות טיפוס לכל הרמות
- מגוון רחב של חוגים וקורסים לכל הגילאים
- מתאים לכל המשפחה מגיל 5 ומעלה
- מדריכים וציוד אבטחה במקום
- אין צורך בידע מוקדם
- אפשרות לטיפוס לילה בתאום מראש
- אפשרות לקבוצות ולקעמפים
- חדש! ניתן להזמין אירועים סגורים לשעות הבוקר
- חדש! שיעורים פרטיים, שיעורי מבואות וקורסי הובלה
- חדש! מכירת ציוד מקצועי לטיפוס וגלישה (סנפלינג)

Sometimes Difficult
Never impossible